

Regionaal Jaarverslag

*Verzuim en voortijdig schoolverlaten
regio De Friese Wouden*

2015

2016

Vooraf

Voor u ligt het jaarverslag verzuim en voortijdig schoolverlaten 2015-2016 regio De Friese Wouden. In de inleiding beschrijven we kort het belang van de aanpak van verzuim en voortijdig schoolverlaten en onze doelgroep.

Hoofdstuk 2 biedt een overzicht van de voor ons werk belangrijke ontwikkelingen in de betreffende periode.

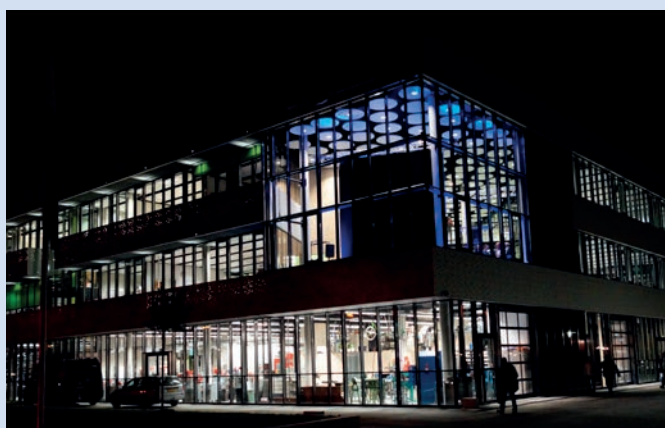
Hoofdstuk 3 geeft inzicht in de personele zaken (formatie en opleiding). De verslaglegging vanuit de regiogemeenten vindt u in hoofdstuk 4.

Na het overzicht van cijfers over verzuim en vrijstellingen per gemeente, heeft elke gemeente de belangrijkste items van de

betreffende gemeente van het afgelopen schooljaar verwoord. In hoofdstuk 5 vindt u de gegevens van de Regionale Meld- en Coördinatie-functie. Hoofdstuk 6 tenslotte is gevuld met de cijfers. Wij wensen u veel leesplezier.

Namens alle medewerkers leerplicht en RMC-regio De Friese Wouden,

Karin Kooijman, rmc-coördinator

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Ontwikkelingen	3
3. Personeel	5
4. Gemeenten	8
5. RMC-functie	17
6. Bijlage de cijfers	30
6.1 Overzichten aantallen verzuimers gemeenten	30
6.2 Overzichten aantallen absoluut verzuimers, thuiszitters en voortijdig schoolverlaters Regio de Friese Wouden.	35

1. Inleiding

Het belang van de (regionale) aanpak van verzuim en voortijdig schoolverlaten

Leerlingen die veel verzuimen, lopen een groter risico het onderwijs zonder startkwalificatie te verlaten. Jongeren met een startkwalificatie verdubbelen hun kans op werk en komen vijf keer minder vaak voor in criminaliteitscijfers. De (noordelijke) arbeidsmarkt verandert en stelt steeds hogere eisen aan werknemers. Jongeren die momenteel nog wel 'zonder diploma aan de bak komen' lukt dit hoogstwaarschijnlijk in de toekomst niet meer. Zij zullen dan een beroep doen op een bijstandsuitkering. Daarom is een startkwalificatie voor alle jongeren zo belangrijk.

In de regio De Friese Wouden wordt door de gemeenten en de Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (verder te noemen RMC-functie) het leerplicht- en rmc-beleid gezamenlijk ontwikkeld en uitgevoerd. Voor elke gemeente geldt immers dat leerlingen onderwijs kunnen volgen in buurgemeenten. De zogeheten schoolgemeenten voeren een taak uit voor leerlingen uit de omliggende woongemeenten. En dan is het bijzonder handig dat we een eenduidige werkwijze hanteren. Dit geldt zowel voor de aanpak van verzuim en voortijdig schoolverlaten, het verlenen van vrijstellingen als voor het samenwerken met de ketenpartners in onderwijs, zorg, werk en inkomen.

Onze opdracht

Onze opdracht is onveranderd: 'Ieder kind heeft recht op (passend) onderwijs en de plicht van dit recht gebruik te maken en iedere jeugdige tot 23 jaar, die daartoe in staat is, behaalt een startkwalificatie'. Voor jeugdigen waarvoor dit niet geldt, wordt een passend traject gezocht; bijvoorbeeld de inzet van hulpverlening of begeleiding richting de arbeidsmarkt met een opleidingscomponent.

We zijn dus gericht op een sluitende aanpak verzuim/voortijdig schoolverlaten en zorg en op een sluitende aanpak verzuim/voortijdig schoolverlaten met de onderwijsinstellingen, werk en inkomen en de arbeidsmarkt.

We hanteren daarbij de volgende uitgangspunten:

- leerplicht richt zich zowel op preventie als op handhaving; beide rollen zijn even belangrijk;
- rmc heeft zowel preventieve als curatieve taken; beide zijn even belangrijk;
- investeren in jongeren en het behalen van een startkwalificatie loont, zowel in economisch als in maatschappelijk opzicht;
- een regionale aanpak verzuim en voortijdig schoolverlaten
 - met een gemeenschappelijk referentiekader en uniforme werkwijze en werkprocessen - versterkt de kwaliteit van het werk van de leerplichtambtenaren en rmc-trajectbegeleiders;
- de gemeenten hanteren een uniforme ambtsinstructie;
- de gemeenten zorgen voor voldoende formatie om alle taken te kunnen uitvoeren.

Onze doelgroep

Om maatwerk en een zo effectief mogelijke begeleiding te kunnen bieden, en om zo relevant mogelijke sturingsinformatie boven tafel te krijgen, onderscheiden we de volgende typen verzuimers:

- incidentele verzuimers (af en toe een uurtje spijbelen);
- loopbaantwijfelaars (probleem zit in het vinden van een opleiding die past bij wensen en mogelijkheden);
- niet-kunners (te weinig capaciteiten en leervermogen om een startkwalificatie te halen);
- opstappers (gaan liever werken);
- overbelasten (sprake van individuele, complexe problematiek).

Handreiking voor de gezamenlijke aanpak

Voor leerplichtambtenaren en rmc-trajectbegeleiders is een handreiking Methodisch handelen verzuim en voortijdig schoolverlaten (Trajectmeetlat) beschikbaar. Deze 'levende' handreiking draagt bij aan een uniforme werkwijze binnen de regio. De Trajectmeetlat biedt ruimte voor een optimale benutting van interventiemogelijkheden. Leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders worden hierdoor ondersteund bij het maken van zorgvuldige afwegingen en keuzes in het typeren en het

begeleiden van een leerling/de jongere richting een startkwalificatie. In de methodiek staat de leerling/jongere centraal. Het gaat om maatwerk; een vraaggestuurd en door de context bepaald individueel proces.

Het wettelijk kader leerplicht en rmc

Ieder kind heeft recht op onderwijs en de plicht om onderwijs te volgen. Daartoe is de Leerplichtwet vastgesteld in 1969. De Leerplichtwet waarborgt dat alle jeugdigen in Nederland aan het onderwijs kunnen en zullen deelnemen. Het toezicht en naleving van de Leerplichtwet is opgedragen aan het College van Burgemeester en Wethouders van gemeenten. In de onderwijswetgeving is op 6 december 2001 een aantal artikelen opgenomen over voortijdig schoolverlaten en de RMC-functie. In deze artikelen is de definitie van voortijdig schoolverlaten, de meldingsplicht van het onderwijs en de verantwoordelijkheid van gemeenten vastgelegd.

- Leerplicht: 5 tot 16 jaar.
- Startkwalificatie: een diploma op havo, vwo of mbo-2 niveau of hoger.
- Kwalificatieplicht: 16 tot 18 jaar (verplichting tot het volgen van onderwijs tot een startkwalificatie is gehaald).
- RMC: jongeren van 18 tot 23 jaar, die nog geen startkwalificatie hebben gehaald.

2. Ontwikkelingen

Een nieuwe rol voor rmc: jongeren in een kwetsbare positie

Kamerbrief december 2014

In december 2014 berichtte de minister van OCW in een Kamerbrief over de doelgroep 'jongeren in een kwetsbare positie.' Het gaat volgens de minister om ongeveer 30.000 jongeren per jaar die vanwege een bijzondere thuissituatie, gedragsproblemen of specifieke leerbehoeften kwetsbaar zijn om uit te vallen zonder afgeronde opleiding of goed arbeidsperspectief. Zij bevinden zich op het snijvlak van onderwijs, arbeidsmarkt en (jeugd)zorg en hebben extra aandacht nodig om goed te worden voorbereid op de toenemende eisen die de samenleving, het onderwijs en de arbeidsmarkt aan hen stellen.

Volgens de Kamerbrief van december 2014 (bijlage 1) gaat het om:

1. Jongeren uit het praktijkonderwijs (pro) en het voortgezet speciaal onderwijs (vso, profiel arbeidsmarktgericht) die niet kwalificatieplichtig zijn.

2. Gediplomeerde jongeren uit de basisberoepsgerichte (bb) leerweg waaronder leerwerktrajecten (lwt) in het vmbo en het profiel vervolgonderwijs (vso).
3. Jongeren uit de entreeopleiding (voormalig mbo-1).
4. Jongeren uit de entreeopleiding en mbo-2 opleidingen die cognitief wel in staat zijn tot het halen van een startkwalificatie, maar door omstandigheden (tijdelijk) extra ondersteuning nodig hebben om binnenboord gehouden te worden, nog bovenop de bestaande aanpak gericht op voortijdig schoolverlaten.

Kamerbrief februari 2016

In februari 2016 volgt een tweede Kamerbrief over dit thema. Naast een toelichting op de nieuwe plannen en doelstelling van de aanpak voortijdig schoolverlaten, wordt hier opnieuw ingegaan op de doelgroep 'jongeren in een kwetsbare positie.' Deze doelgroep valt deels onder de vsv-doelgroep. Ten eerste dient het nieuwe regionale programma van scholen en gemeenten ook gericht te zijn op deze doelgroep. De vorige regionale programma's (VSV Convenanten) richtten zich enkel op voortijdig schoolverlaters, terwijl het nieuwe

regionale programma zich ook dient te richten op de jongeren in een kwetsbare positie en de oude vsv'ers.

Ten tweede krijgt het rmc in de toekomst een nieuwe wettelijke taak ten aanzien van deze doelgroep. Het rmc zal niet langer alleen verantwoordelijk zijn voor het preventief en curatief bestrijden van voortijdig schoolverlaten. Ook het monitoren van jongeren in een kwetsbare positie en, indien iemand uit deze doelgroep hulp nodig heeft, het inschakelen van de juiste partijen behoort tot de taken.

De eerste stappen: bezoeken aan scholen, analyse van de nieuwe doelgroep en pilot overstapcoach

RMC De Friese Wouden bereidt zich inmiddels voor op haar nieuwe taak. In het voorjaar van 2016 zijn alle scholen voor vso en pro in de regio bezocht en ingelicht over de wijzigingen en de nieuwe taak voor RMC. In de notitie 'Jongeren in een kwetsbare positie en aanpak VSV – Friesland' van juni 2016 (deze diende als analyse voor de aanvraag van middelen voor het nieuwe regionale programma) zijn de aantallen jongeren in een kwetsbare positie en de regionale problematiek in kaart gebracht. Hierin is ook besloten dat in Friesland de jongeren van de internationale schakelklassen (ISK) ook tot de doelgroep jongeren in een kwetsbare positie behoren. In 2016 is als voorbereiding op de nieuwe taak tevens een pilot gestart in regio De Friese Wouden: de 'overstapcoach jongeren in een kwetsbare positie.' Deze overstapcoach richt zich op het monitoren en volgen van jongeren in een kwetsbare positie, het inschakelen van de juiste hulp en het in beeld brengen van knelpunten en succesfactoren bij de overstap. De resultaten van deze pilot zullen worden gebruikt bij het ontwikkelen van een werkwijze rondom deze doelgroep.

Zoektermijn van vier weken niet verplicht voor kwetsbare jongeren

Eind september 2015 werd bekend dat gemeenten kwetsbare jongeren al gedurende de eerste vier weken kunnen ondersteunen bij hun zoektocht naar werk of een opleiding. Dat stelde staatssecretaris Klijnsma in reactie op de Motie Voortman.

Als een jongere in de leeftijd tot 27 jaar zich bij de gemeente meldt om bijstand aan te vragen, moet hij of zij zelf eerst vier weken lang actief op zoek naar passend werk of een geschikte opleiding. Pas na deze zoektermijn kan de jongere, als de gemeente oordeelt dat de jongere voldoende actief is geweest, een bijstandsuitkering aanvragen.

Voor kwetsbare jongeren kan het echter moeilijk zijn om zelfstandig naar werk of een opleiding te zoeken en daarvoor de juiste acties te ondernemen, aldus de staatssecretaris in haar brief aan de Tweede Kamer. In die gevallen kan de ge-

meente al in de 4 weken-zoektermijn ondersteuning bieden. Gemeenten kunnen jongeren zonder startkwalificatie ook ondersteunen bij een leerwerktraject (artikel 10f van de Participatiewet). Gemeenten kunnen deze ondersteuning al bieden als jongeren dreigen uit te vallen uit het onderwijs. Het is aan het gemeentebestuur of deze mogelijkheid wordt benut en op welke wijze deze wordt vormgegeven.

In de gemeenten van regio De Friese Wouden zijn bij de afdelingen Participatie speciale contactpersonen aangesteld voor de jongeren afkomstig van het pro en vso. Deze jongeren krijgen extra begeleiding bij het aanvragen van een uitkering, waarbij in de meeste gevallen de 4 weken-zoektermijn niet geldt.

Zorg voor Jeugd

Voor de volledigheid staan hieronder nogmaals de afspraken zoals die in onze regio gelden ten aanzien van schoolgemeente – woongemeente.

- de woongemeente is verantwoordelijk voor de zorg voor kinderen tot 18 jaar (uitgangspunt Jeugdwet);
- het gebiedsteam waar de schoollocatie (en OPDC) gevestigd is, zorgt voor een vaste contactpersoon voor de betreffende schoollocatie. Deze is het eerste aanspreekpunt voor de leerlingen die speciale aandacht vragen;
- indien nodig voor het vervolg, wordt de leerling vanuit het gebiedsteam overgedragen aan het gebiedsteam van de woongemeente, zodat daar in overleg met betrokkene(n) inhoud kan worden gegeven aan het (familie)ondersteuningsplan.

De rol en positie van leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders verschillen nog altijd per gemeente. In de ene gemeente zijn zij vast onderdeel van het wijk/gebiedsteam en in de andere gemeente is er sprake van een nauwe samenwerking.

Passend onderwijs / Zorg voor jeugd

Er zijn stappen gezet in de afstemming tussen Passend onderwijs en Zorg voor jeugd. De betrokkenen vinden elkaar beter. Toch zoeken partijen nog steeds naar de juiste routes en rolverdelingen. Het is lang niet altijd duidelijk wie waarvoor (financieel) verantwoordelijk is.

Thuiszitters

Er is in 2015/2016 hard gewerkt aan de totstandkoming van het Thuiszittersprotocol. De provinciale werkgroep Passend onderwijs en Zorg voor jeugd (bestaande uit de samenwerkingsverbanden VO, het samenwerkingsverband PO en gemeentelijke vertegenwoordigers van Zorg voor Jeugd en Onderwijs) heeft een Thuiszittersprotocol opgeleverd. Een

regionale werkgroep (bestaande uit de directeur van het samenwerkingsverband VO, de rmc-coördinator, de beleidsadviseur onderwijs van Weststellingwerf en twee leerplichtambtenaren uit de gemeenten Heerenveen en Opsterland) heeft dit aangevuld met een Werkproces thuiszitters specifiek voor regio De Friese Wouden. Vaststelling en implementatie zullen plaatsvinden in het schooljaar 2016/2017.

Thuiszitterspact

In juni 2016 hebben de ministeries van OCW en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) een pact gesloten met de PO-Raad, de VO-raad, het ministerie van Veiligheid en Justitie en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten om het aantal thuiszitters omlaag te brengen.

In het pact is vastgelegd dat gemeenten en samenwerkingsverbanden van scholen samen gaan afspreken wie de knoop mag gaan doorhakken over een onderwijsplek als een kind thuiszitter dreigt te worden. Nu vallen kinderen nog te vaak tussen wal en schip omdat er geen doorzettingsmacht is vastgelegd. Ook worden gemeenten en samenwerkingsverbanden opgeroepen om een helder stappenplan op te stellen om thuiszitten tegen te gaan. Preventie, samenwerking met de zorg en maatwerk voor kinderen moeten daar in elk geval deel van uitmaken. Daarnaast gaan gemeenten en samenwerkingsverbanden het aantal vrijstellingen van de Leerplichtwet terugdringen.

In het landelijke pact is ook afgesproken dat ouders, en waar mogelijk het kind zelf, altijd vanaf het begin worden betrokken bij het vinden van een passende onderwijsplek. Voortaan zal er jaarlijks een Thuiszitterstop worden georganiseerd door de ministeries van OCW en VWS om de voortgang in de gaten te houden. Marc Dullaert (voormalig kinderombudsman) is benoemd als aanjager van de afspraken in het Thuiszitterspact.

Het aantal thuiszitters in Weststellingwerf en Smallerland is voor het ministerie van OCW aanleiding geweest om een gesprek met deze gemeenten aan te gaan. Hoewel het in absolute zin niet om grote aantallen gaat, is het toch zinvol om met elkaar een analyse te maken van de redenen van thuiszitten aan de hand van casussen. De redenen blijken divers te zijn: in de leerlingen gelegen factoren, problematiek in het gezins-systeem, geen passend aanbod, wachtlijsten bij zorgaanbieders, handelingsverlegenheid bij scholen, de kosten van en verantwoordelijkheid voor begeleiding/hulp. Het gesprek was verhelderend maar heeft (nog) niet geleid tot snelle oplossingen. Het ontbreken van doorzettingsmacht speelt hierbij ook een grote rol. Er is afgesproken dat er vervolgesprekken gaan plaatsvinden, onder anderen met Marc Dullaert.

Passend aanbod / leerlingenvervoer

Door de invoering van passend onderwijs blijft er een bepaalde dynamiek rond de invulling van het begrip 'de dichtstbijzijnde toegankelijke school'. De ondersteuningsprofielen van de scholen zijn (nog) niet kristalhelder. Voor een leerling met een toelaatbaarheidsverklaring voor cluster 4 is het niet vanzelfsprekend dat de dichtstbijzijnde school een passend aanbod heeft. Bijvoorbeeld een leerling met havo- of vwo-niveau moet vaak naar een school die verder weg is. De gemeente is verantwoordelijk voor het leerlingenvervoer. De gemeenten zijn in gesprek met de samenwerkingsverbanden over het passend aanbod in de regio, thuisnabij onderwijs en alles wat daarmee samenhangt.

Onderwijs-zorgarrangementen

Veel scholen (zowel het reguliere als het speciaal onderwijs) hebben te maken met leerlingen die niet het volledige onderwijsprogramma kunnen volgen. In principe gaat het in alle gevallen om een tijdelijke situatie. Onderwijs- en leerplichtwetgeving voorzien hier niet in. De manieren waarop dan geacteerd moet worden, liggen niet vast en/of zijn niet bekend. Er kunnen financiële consequenties uit voortvloeien voor de scholen. En ook hierbij geldt de vraag wanneer hulpverlening aan zet is en wanneer het onderwijs. Ook daarover zijn de gesprekken gestart. Het ministerie van OCW werkt aan wetgeving op dit punt.

Onderwijs aan asielzoekers en nieuwkomers

AZC's en gemeenten hadden te maken met een grote instroom van zowel asielzoekers als nieuwkomers / statushouders. Gemeenten geven aan dat de overgang van 18-naar 18+ een probleem is. Een 18-minner gaat naar school met in principe een volledig dagprogramma; en als hij 18 is geworden moet hij een inburgeringscursus volgen van 2 à 3 dagdelen per week. Het is uitermate ongewenst dat jonge mensen zo weinig uren aan de slag kunnen met taalverwerving en andere educatie. Onderwijs (ISK en Friese Poort) en afdelingen Sociale Zaken gaan hiermee aan de slag.

Justitieel Casus Overleg (JCO) en samenwerking strafketen

De samenwerking in het JCO leerplichtzaken verloopt overwegend goed. In dit driewekelijkse overleg zijn het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming, de Jeugdreclassering van Regiecentrum Bescherming en Veiligheid, het Veiligheidshuis en de leerplichtambtenaren vertegenwoordigd. Doel van dit overleg: (betere) afstemming tussen de strafrechtelijke ketenpartners en een adequate gezamenlijke aanpak van schoolverzuim.

Het gaat altijd om complexe verzuimsituaties. Naast de strafrechtelijke aanpak worden de civiele mogelijkheden besproken. Vanuit regio De Friese Wouden zijn twee vaste leerplichtambtenaren bij toerbeurt aanwezig. Door deze vaste overlegstructuur is de afstemming en de terugkoppeling verbeterd. Het advies vanuit het JCO wordt als ondersteunend en helpend ervaren.

Wat opvalt is dat er verschillen zijn tussen de gemeenten in het opmaken van processen-verbaal en het inbrengen van casussen in het JCO. De indruk is dat een aantal gemeenten vaker andere wegen zoekt om het schoolverzuim te beïnvloeden en minder vaak kiest voor de route richting JCO/Justitie.

Naast de positieve ervaringen rond het JCO zijn er ook knelpunten:

- Het Openbaar Ministerie heeft te maken met grote werkdruk. Dit heeft gevolgen voor de voortgang in de schoolverzuimcasussen.
- De problematiek van delinquente/verzuimende Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV) met een status is een aandachtspunt. Hier hebben de strafrechtelijke ketenpartners (nog) geen adequate aanpak voor.
- Er zit een hiaat in de wetgeving op het gebied van absoluut verzuimers. Er kan alleen tegen ouders proces-verbaal opgemaakt worden, terwijl ouders soms ook onmachtig zijn en de jongere echt niet naar school te bewegen is. Strafrechtelijk kan er tegen deze leerlingen niet opgetreden worden en civielrechtelijk is er bij een 17-jarige ook niet veel meer mogelijk.

Ingrado

Ingrado is een vereniging met als leden de afdelingen leerplicht van de gemeenten en de rmc-regio's. Tweemaal per jaar vindt een algemene ledenvergadering plaats, steeds gekoppeld aan een inhoudelijke werkconferentie. De voorjaarsbijeenkomst staat in het teken van het jaarverslag en de jaarrekening over het voorafgaande jaar, de najaars-

bijeenkomst is gericht op het jaarplan en de begroting van het komende jaar.

Nederland is onderverdeeld in 39 rmc-regio's die samen zes rayons vormen. Via de rayons wil Ingrado het contact met de leden intensiveren. De rayoncontactpersonen spelen daarbij een belangrijke rol. Zij leggen de verbinding tussen casussen in de regio en trends op landelijk niveau. Ze zijn bovendien een klankbord voor specifieke vragen over leerplicht en rmc. Rayon Noord heeft zes contactpersonen. Arlette de Graaf, mbo-leerplichtambtenaar en overstapcoach bij RMC De Friese Wouden, is de rayoncontactpersoon voor regio Noord.

De rayoncontactpersonen van Ingrado

Elk jaar wordt de Noordelijke rayondag georganiseerd voor leerplicht- en rmc-medewerkers. De locatie was dit keer het Alfa College in Hoogeveen. De dag werd druk bezocht door 83 leerplichtambtenaren/trajectbegeleiders. 's Ochtends was er een vragenuurtje en heeft Carry Rozemond, voorzitter van Ingrado, de aanwezigen op de hoogte gebracht van de laatste ontwikkelingen. De middag stond in het teken van de onderwerpen: nieuwkomers en onderwijs en multimedia: hoe ga je hiermee om. Tijdens deze dag heeft Bas Kohler leuke cartoontekeningen gemaakt over de onderwerpen die besproken zijn.

Kwaliteitsregister Leerplicht en RMC

Vanaf 1 januari 2016 kunnen alle leerplichtambtenaren en rmc-medewerkers laten zien dat ze als professional in het sociale domein staan voor kwaliteit en dat ze werk maken van het bijhouden van hun vakken. Registratie in het Kwaliteitsregister Leerplicht en RMC maakt zichtbaar dat aan deze beroepsgroep hoge eisen worden gesteld. Het kwaliteitsregister versterkt de positie van leerplichtambtenaren en rmc-medewerkers in het sociale domein.

Verwijsindex

Professionals melden jongeren in de Verwijsindex wanneer er een vermoeden is dat hun ontwikkeling wordt bedreigd. Wanneer een andere professional ook meldt, is er sprake van een match. De melders nemen contact op met elkaar. Beoogd gevolg is dat de hulpverlening op elkaar wordt afgestemd. In de praktijk zien we dat de Verwijsindex vooral gevuld wordt door instellingen als het regiecentrum, de Raad voor de Kinderbescherming en jeugdzorginstellingen. Dan is er geen sprake van vroegsignalering. Dit is niet verbeterd ten opzichte van vorige jaren. Daarmee blijft de Verwijsindex een instrument waarvan de potentie niet benut wordt. Dit is (met uitzondering van sommige regio's) de landelijke ervaring.

3. Personeel

Formatie leerplicht en rmc (in uren per week)

Leerplicht regiogemeenten

	Achtkarspelen	Heerenveen	Ooststellingwerf	Opsterland	Smallingeland	Tytsjerksteradiel	Weststellingwerf
Administratieve ondersteuning / applicatiebeheer	16	12	12	17	26	12	3
Leerplichtambtenaar	24	60	25	33	57	26	26
Beleid / coördinatie	4	2	3	1	4	1	1
Totaal	44	74	40	51	87	39	30

MBO-LEERPlicht REGIO DE FRIESE Wouden	
Administratieve ondersteuning	16
Leerplichtambtenaar	72
Beleid	21
Totaal	109

PILOT OVERSTAPCOACH JONGEREN IN KWETSBARE POSITIE REGIO DE FRIESE Wouden (TIJDELIJK)	
Coördinatie	8
Overstapcoaches jikp	36
Totaal	44

RMC-FUNCTIE REGIO DE FRIESE Wouden	
Administratieve ondersteuning	24
Applicatiebeheer	16
Rmc-trajectbegeleiding	104
Rmc-coördinatie	22
Totaal	166

VSV-CONVENANT REGIO DE FRIESE Wouden (TIJDELIJK)	
Lifecoach huisbezoeken	16
Lifecoach werkende vsv'ers	12
Totaal	28

Scholing

In onze regio wordt permanent aandacht besteed aan scholing. Samen werken we aan de kwaliteit van goede ondersteuning en begeleiding van jeugdigen die verzuimen of zonder diploma van school (dreigen te) gaan. We geloven dat professionalisering en een 'leven lang leren' onontbeerlijk zijn voor kwaliteit.

Het afgelopen jaar zijn bijna alle leerplichtambtenaren en rmc-trajectbegeleiders geschoold in:

1. Helder schrijven
Doel van de training was om op de doelgroep afgestemde brieven en e-mails te leren schrijven en daarnaast de gegevens over een jeugdige eenduidig en overzichtelijk vast te leggen in het dossier. In deze training hebben we vooral geleerd om de kernboodschap en de acties een prominente plek te geven in brieven, e-mails en het dossier.
2. Oplossingsgericht werken
De kern van de methodiek oplossingsgericht werken gaat uit van de gewenste situatie. Van huis uit zijn we als professionals sterk gericht op problemen en onvolkomenheden. Het is een illusie dat je door veel te weten over 'het probleem', 'de oorzaak' en 'de schuldige' je dichterbij de oplossing komt. Bij de methodiek oplossingsgericht werken wordt gekeken naar de successen die een jeugdige of een collega al gerealiseerd heeft. Waar is iemand goed in, waar wordt iemand blij van, wat helpt en wat heeft al geholpen?

4. Gemeenten

Hieronder ziet u een aantal tabellen, waarin de cijfers over relatief verzuim, absoluut verzuim, thuiszitters, vrijstellingen en handhaving vanaf het schooljaar 2012-2013 tot en met 2015-2016 van de regio-gemeenten zijn opgenomen. Het is lastig om een duiding van de cijfers te geven door de jaren heen, omdat DUO de definities vrijwel jaarlijks wijzigt. Daarmee verschillen de registraties van jaar tot jaar. Ook vergelijkingen tussen de gemeenten zijn niet zonder meer te maken; het is lastig om tot een eenduidige registratie te komen. Het is een van de aandachtspunten van de regionale samenwerking en uniforme werkwijzen.

Voor de volledigheid volgt hier nog een omschrijving van de begrippen.

- **relatief verzuim:** de jeugdige is ongeoorloofd afwezig, wel ingeschreven op een school.
- **absoluut verzuim:** de jeugdige is niet ingeschreven op een school, terwijl er geen sprake is van een vrijstelling.
- **thuiszitter:** jeugdige, die ongeoorloofd 4 weken of langer afwezig is.
- **vrijstelling op grond van artikel 3a Leerplichtwet:** betreft vervangende leerplicht voor een jeugdige ouder dan 14 jaar in geval de jeugdige niet in staat is om volledig dagonderwijs te volgen.

- **vrijstelling op grond van artikel 3b Leerplichtwet:** betreft vervangende leerplicht in het laatste schooljaar.
- **vrijstelling op grond van artikel 5 onder a Leerplichtwet:** vrijstelling van de verplichting tot inschrijving bij een school vanwege lichamelijke of psychische omstandigheden.
- **vrijstelling op grond van artikel 5 onder b Leerplichtwet:** vrijstelling van de verplichting tot inschrijving bij een school vanwege overwegende bedenkingen tegen de richting van nabij gelegen scholen.
- **vrijstelling op grond van artikel 5 onder c Leerplichtwet:** vrijstelling van de verplichting tot inschrijving bij een school zolang de jeugdige bij een school in het buitenland staat ingeschreven.
- **vrijstelling op grond van artikel 5a Leerplichtwet:** vrijstelling van de verplichting tot inschrijving bij een school vanwege een trekkend bestaan.
- **vrijstelling op grond van artikel 11g Leerplichtwet:** betreft de vrijstelling van geregeld schoolbezoek vanwege gewichtige omstandigheden.
- **vrijstelling op grond van artikel 15 Leerplichtwet:** betreft vrijstelling kwalificatieplichtigen wegens het volgen van onderwijs op een andere wijze.

Relatief verzuim

	ACHTKARPELEN	HEERENVEEN	OOSTSTELLINGWERF	OPSTERLAND	SMALLINGERLAND	TYTSJERKSTERADIJEL	WESTSTELLINGWERF
2012-2013							
Wettelijk verzuim (16 uur in 4 week)	20	25	32	8	39	52	30
Luxe verzuim	3	18	0	6	3	26	0
Signaal verzuim	99	141	45	49	190	52	39
Beginnend verzuim	26	51	24	15	95	39	76
Verzuim 18+	7	2	0	0	15	7	6
2013-2014							
Wettelijk verzuim (16 uur in 4 week)	34	24	3	11	34	53	23
Luxe verzuim	4	17	0	5	1	11	3
Signaal verzuim	111	110	21	44	94	52	62
Beginnend verzuim	28	61	21	25	90	29	98
Verzuim 18+	2	0	0	0	21	1	8
2014-2015							
Wettelijk verzuim (16 uur in 4 week)	33	56	16	20	118	58	37
Luxe verzuim	2	6	1	7	3	12	11
Signaal verzuim	91	138	32	70	257	53	61
Beginnend verzuim	22	61	18	36	165	26	72
Verzuim 18+	11	7	2	1	13	9	9
2015-2016							
Wettelijk verzuim (16 uur in 4 week)	42	99	18	27	133	74	50
Luxe verzuim	8	14	2	14	8	16	8
Signaal verzuim	52	98	45	90	213	68	35
Beginnend verzuim	42	68	23	60	139	25	64
Verzuim 18+	71	134	38	48	189	88	84

Absoluut verzuim

	ACHTKARPELEN	HEERENVEEN	OOSTSTELLINGWERF	OPSTERLAND	SMALLINGERLAND	TYTSJERKSTERADIEL	WESTSTELLINGWERF
2012-2013							
Totaal aantal	0	2	1	0	1	4	1
Aantal weer ingeschreven	0	1	1	0	0	3	0
2013-2014							
Totaal aantal	5	4	5	1	12	1	0
Aantal weer ingeschreven	4	0	3	1	8	1	1
2014-2015							
Totaal aantal	3	12	6	4	18	5	2
Aantal weer ingeschreven	0	9	4	0	8	2	0
2015-2016							
Totaal aantal	2	3	3	7	21	4	2
Aantal weer ingeschreven	1	2	0	0	13	0	0

Thuiszitters

	ACHTKARPELEN	HEERENVEEN	OOSTSTELLINGWERF	OPSTERLAND	SMALLINGERLAND	TYTSJERKSTERADIEL	WESTSTELLINGWERF
2012-2013	0	0	2	5	0	1	0
2013-2014	2	0	0	0	2	4	1
2014-2015	1	0	4	2	9	4	6
2015-2016	1	5	0	0	1	9	4

Vrijstellingen

	ACHTKARPELEN	HEERENVEEN	OOSTSTELLINGWERF	OPSTERLAND	SMALLINGERLAND	TYTSJERKSTERADIEL	WESTSTELLINGWERF
2012-2013							
art. 3a	0	0	0	0	0	0	0
art. 3b	1	1	0	1	0	0	0
art. 5 sub a	3	7	4	9	8	3	5
art. 5 sub b	2	0	0	1	1	0	2
art. 5 sub c	0	0	0	3	2	4	6
art. 11G	2	3	1	8	3	0	0
art. 15	0	0	0	3	6	0	0
art. 5a	0	0	0	0	0	0	0
art. 5a	9	18	4	9	11	6	5

1 onbekend

Aantal keren PV opgemaakt

	ACHTKARPELEN	HEERENVEEN	OOSTSTELLINGWERF	OPSTERLAND	SMALLINGERLAND	TYTSJERKSTERADIJL	WESTSTELLINGWERF
2012-2013	5	23	1	3	17	7	7
2013-2014	4	11	0	4	13	4	2
2014-2015	4	14	1	7	15	8	0
2015-2016	1	8	0	16	12	10	0

Aantal keren bureau HALT verwijzing

	ACHTKARPELEN	HEERENVEEN	OOSTSTELLINGWERF	OPSTERLAND	SMALLINGERLAND	TYTSJERKSTERADIJL	WESTSTELLINGWERF
2012-2013	5	8	1	1	3	0	6
2013-2014	3	2	0	1	8	2	5
2014-2015	6	9	0	1	21	2	4
2015-2016	5	8	0	1	18	0	0

Achtkarspelen

Voor het vijfde jaar op rij werd in Achtkarspelen het project Bouwen Aan Ambitie (BAA) uitgevoerd. Het project werd in 2011 geïnitieerd vanuit het lokale samenwerkingsverband tussen de overheid, het onderwijs en de ondernemers in de gemeente Achtkarspelen. Jaarlijks wordt een centraal projectthema gekozen. Voor de tweede keer viel de keus op het thema ICT.

De projecten zijn gericht op het verhogen van het ambitieniveau van leerlingen in het PO, VO en MBO; op talentontwikkeling, verbreden van beroepsperspectief om de kansen van leerlingen op de arbeidsmarkt vergroten. Toekomstgericht onderwijs wordt gestimuleerd. Een kerngroep van betrokken partners ontmoet elkaar in de werkgroep Arbeidsmarkt en Onderwijs.

In de maatschappij van de nabije toekomst spelen ICT-vaardigheden en digitalisering een zeer belangrijke rol. Het onderwijs van nu moet hierop inspelen en toekomstgericht handelen om leerlingen voor te bereiden op de komende veranderingen. Leerlingen van nu worden immers opgeleid voor de arbeidsmarkt van de toekomst. Hoewel we niet exact weten wat banen van de toekomst inhouden, moeten leerlingen worden opgeleid met juiste vaardigheden en competenties. Lespakketten zijn samengesteld met daarin onder meer een LEGO-robot. MBO-studenten van de Friese Poort hebben geholpen het lespakket bij de leerlingen van de basisschool te introduceren. Leerlingen zijn wegwijs gemaakt in de wereld van het programmeren. Alle basisscholen (19) en scholen voor Voortgezet Onderwijs in Achtkarspelen doen mee. Een optioneel onderdeel van het programma was het gebruik van de 'innovatie-studio' van het Nordwin College in Buitenpost.

Schoolseizoen 2015/2016

- Deelname totaal 29 scholen
- 26 PO (deelname van 1300 leerlingen groep 5/6/7/8)
- 3 VO (deelname van 300 leerlingen)
- 7 basisscholen buiten de Gemeente Achtkarspelen mee in het project
- Bereik; groep 5 tot en met 8, 1e tot 3e jaars VO
- Leskisten (LEGO Robot, Mindstorms, WeDO, W&T, workshoptrainingen voor docenten, gebruik LEGO innovatiestudio Nordwin College, workshops programmeren, filmen en editen en de inzet van de Frysklab-bus.

Schoolseizoen 2016-2017

- Studenten Friese Poort gaan weer workshops geven op de scholen.

Heerenveen

Leerplicht en het Centrum voor Jeugd en Gezin

Binnen het sociaal domein is er de afgelopen anderhalf jaar veel veranderd, zowel binnen als buiten de gemeente. Dit heeft zeker invloed gehad op de functie van leerplichtambtenaar. De interne samenwerking en afstemming op beleids- en uitvoerend niveau is door de decentralisaties nog belangrijker geworden. In de praktijk is gebleken dat de samenwerking van de leerplichtambtenaar met de medewerkers van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) van beide kanten een blijvende investering is.

Bij multi-problem casussen is veel meer aan de hand dan schoolverzuim alleen. De problematiek kan bestaan uit een leer- of gedragsprobleem bij de leerling, financiële problemen in de gezinssituatie, of anderszins. In deze gevallen kan het CJG de regie van de casus op zich nemen. Echter, de leerplichtambtenaar blijft verantwoordelijk voor het monitoren van het onderwijstraject. Dus bij recidive of op het moment dat het verzuim voortduurt, is de leerplichtambtenaar degene die vinger aan de pols houdt bij de school.

Door bovengenoemde samenwerking is er een stijging waarneembaar in het aantal MDO's (Multi-Disciplinair Overleg) voor leerlingen. Een MDO wordt door school, CJG en/of

de leerplichtambtenaar geïnitieerd waarbij de verschillende disciplines de complexe situatie van de leerling bespreken. Vervolgens kijken ze gezamenlijk welke vervolgstap en/of maatwerktraject noodzakelijk is.

Het Wijkleerteam Oosterwolde

De gemeente Ooststellingwerf heeft samen met Zorggroep Liante, ROC Friese Poort en ROC Friese Poort Bedrijfsopleidingen het project Wijkleerteam opgezet.

Op 1 september 2015 is in Oosterwolde een pilot gestart voor een periode van drie jaar met een optie tot verlenging met nog twee jaar. Het Wijkleerteam is een plek waar leerlingen opgeleid worden voor Helpende zorg en welzijn (HZW), Maatschappelijk verzorgende individuele gezondheidszorg (MV-IG) en Verzorgende individuele gezondheidszorg (VIG). De laatste jaren is het steeds moeilijker voldoende betekenisvolle stageplaatsen te vinden voor deze leerlingen. In het Wijkleerteam krijgen bol/bbl-ers stageplaatsen aangeboden. Daarnaast krijgen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de kans om zich in te zetten voor de eigen samenleving, werkervaring op te doen en een opleiding te volgen. Jongeren, herintreders en zij-instromers, die vaak geen startkwalificatie hebben en moeilijk werk vinden, krijgen zo een serieuze kans. Het Wijkleerteam legt verbinding tussen onderwijs en samenleving door leerlingen, zorgvragers en wijkbewoners met elkaar in contact te brengen. Het Wijkleerteam biedt aanvullende ondersteuning in welzijn en zorg, zowel in de informele als de formele zorg. Deze diensten dragen niet alleen bij aan het verhogen van de kwaliteit van leven, maar ook aan de versterking van de zelfredzaamheid van burgers, de leefbaarheid en sociale cohesie in de wijk of dorp. Het Wijkleerteam is gevestigd in Oosterwolde en is goed bereikbaar. Er is een lesruimte waar theorie- en praktijklessen gegeven worden. Er is een werk- en gespreksruimte voor de docent en andere begeleiders. Voor de leerlingen is er onderscheidende kleding en zijn er herkenbare fietsen. Vanuit het Wijkleerteam kan een groot aantal diensten worden aangeboden.

Resultaat 1e jaar

In september 2015 zijn 16 cursisten in het Wijkleerteam gestart. Tijdens het traject zijn er 2 cursisten afgefallen. De overige 14 cursisten hebben allemaal het diploma mbo-niveau 2 gehaald. Een aantal stroomt door naar niveau 3 en gaat daarvoor naar ROC Friese Poort in Drachten.

Vervolg

Een tweede groep cursisten is eind 2016 in het Wijkleerteam gestart met de opleiding Dienstverlening mbo-niveau 2 bbl-stage. Deze opleiding wordt uitgevoerd volgens het nieuwe kwalificatiedossier. De opleiding (voorheen Helpende Zorg en Welzijn) bestaat uit een basisdeel, een profieldeel en twee keuzedelen. In het basisdeel leren de cursisten algemene dienstverlenende werkzaamheden. Na het basisdeel kiest de cursist één van de volgende uitstroomprofielen:

- medewerker facilitaire dienstverlening
- helpende zorg en welzijn

Met keuzedelen vergroot de cursist de kansen op werk omdat men dan breder inzetbaar is.

VERSLAG VAN EEN LEERLING

Mijn schoolperiode

Na vier schooljaren op het Stellingwerf College, richting zorg en welzijn breed, ben ik op 29 juni 2015 geslaagd. Na lang nadenken en twijfelen wat ik nou echt graag wilde, heb ik gekozen voor de detailhandel. Mijn keus was snel gemaakt. Omdat ik helemaal niet van reizen met het openbaar vervoer houd, ging ik voor de makkelijkste weg. De opleiding die het dichtstbij was. Maar na een aantal dagen kwam ik er achter dat dit niet is wat ik wou en ook het reizen niet aankon, voornamelijk door mijn fibromyalgie. Op dat moment heeft mijn moeder een afspraak gemaakt met de leerplichtambtenaar. Na het eerste gesprek met haar zijn we er achter gekomen dat ik graag de kappersopleiding wilde gaan volgen. Omdat de kappersopleiding in Groningen waarschijnlijk al vol zou zitten en ook dit nog verder weg is met reizen enzovoorts zou dit ook niks voor mij worden.

Na een aantal vervolggesprekken met de leerplichtambtenaar vertelde zij mij dat er een opleiding zat in Steenwijk, 'Kappersvakschool Noord Oost Nederland'. Dit was een opleiding in 9 maanden, 1 dag in de week met daarna een allround kapsterdiploma. Waarna ze meteen vertelde dat

er niet vaak zulke jonge meisjes als ik daar een opleiding deden. Daarom was het de vraag of ik wel aangenomen zou worden. Maar toch heb ik mij ingeschreven en al snel kwam het bericht dat ik langs mocht komen voor een intake. De intake was erg leuk en ik kon niet wachten om te beginnen. Toen Maaïke mij vertelde dat er een wachtlijst stond van een halfjaar baalde ik erg maar het was niet anders. Al snel was het halfjaar om en ben ik gestart met mijn kappersopleiding waar ik meteen de eerste dag al heb geknipt. Deze 9 maanden heb ik het heel erg naar mijn zin gehad en het allerbelangrijkste, heel veel geleerd. Ook is er een groot stuk van mijn onzekerheid weg gegaan. Het is er nog wel maar een klein beetje. Na 9 maanden heb ik op dinsdag 20 december 2016 mijn diploma gehaald. Ik ben er erg trots op en heb het erg naar mijn zin gehad. Ik vind het erg jammer dat het afgelopen is. Ik wil de leerplichtambtenaar heel erg bedanken voor haar hulp deze periode. Ook zal ik nog graag willen uitbreiden met een diploma als nagelstyliste.

NB: Dit is een particuliere opleiding en is betaald uit het vsv-budget.

Opsterland

Verzuim

- Wat het verzuim betreft vallen het signaalverzuim en beginnend verzuim in het voortgezet onderwijs op. Dit is met name een gevolg van de problematiek rondom leerlingen die de ISK bezoeken. Deze groep leerlingen neemt toe en heeft te maken met een taalbarrière, cultuurverschillen en traumatische ervaringen die het naar school gaan in de weg kunnen staan. Inmiddels is er intensief contact tussen de leerplichtambtenaar en de woongroep waar de jongeren verblijven om gezamenlijk ondersteuning te bieden.
- Het aantal kinderen dat deels naar school gaat en daarnaast een zorgtraject volgt (bv. bezoeken zorgboerderij) groeit. Om deze leerlingen in beeld te houden is goede afstemming hierover tussen gebiedsteam en leerplichtambtenaar noodzakelijk.

Vaker proces-verbaal

Er is dit jaar in vergelijking met vorige jaren vaker een proces-verbaal (PV) opgemaakt, mede door opdrachten hiertoe vanuit het Openbaar Ministerie. Bijzonder hierbij was dat in sommige situaties meerdere PV's binnen een gezin zijn opgelegd waarbij dan ook een van de ouders is opgeroepen wegens verwijtbaar verzuim. Het gaat hierbij niet om luxeverzuim, daarbij wordt altijd een PV opgemaakt voor de ouders en nooit voor het kind.

Afstemming jongeren in een kwetsbare positie

Naast het voorkomen van voortijdig schoolverlaters dienen rmc en gemeenten zich voortaan ook te richten op 'jongeren in een kwetsbare positie'. Binnen Opsterland bestond al een

overleg dat zich op een deel van deze doelgroep richtte, waardoor de onderlinge contacten al bestonden en het gezamenlijk ondersteunen van jongeren in een kwetsbare positie goed opgepakt wordt.

Leerlingenvervoer

In Opsterland is tijdens dit schooljaar voor de tweede keer het project de 'OV-coach' ingezet. Leerlingen die naar het vso gaan en gebruik maken van het aangepast vervoer leren door deelname aan het project zelfstandig met het openbaar vervoer te reizen. Het zelfstandig reizen vergroot het zelfvertrouwen van de leerlingen en draagt bovendien bij aan de zelfredzaamheid in de toekomst, bijvoorbeeld bij het reizen naar een stage- of werkplek.

Steeds vaker vinden er ook vervoersgesprekken plaats met leerlingen die gebruik maken van het leerlingenvervoer en hun ouders. Deze gesprekken bieden ruimte voor maatwerk en creatieve oplossingen. Zo kan bijvoorbeeld de overstap gemaakt worden van taxivervoer naar fietsen, maar maatwerk kan ook betekenen dat er juist (tijdelijk) een taxi wordt ingezet.

Casus uit de praktijk

Een leerling zou door omstandigheden van het voortgezet onderwijs verwijderd worden. Met de leerplichtambtenaar is een alternatief traject bedacht waarbij verwijdering niet aan de orde kwam en de jongere een tussenjaar onderwijs volgt buiten de regio in een particuliere setting.

Doel is dat hij het volgende schooljaar weer in zal stromen in het lokale reguliere onderwijs.

Smallingerland

Onderwijs aan nieuwkomers

In onze regio bevinden zich meerdere asielzoekerscentra en hebben zich nogal wat statushouders gevestigd. Een bijzondere groep asielzoekers zijn de AMV'ers. Dit zijn alleenstaande minderjarige vluchtelingen, die zonder ouders of begeleiders naar Nederland komen.

De leerplicht- en rmc-wetgeving is ook van toepassing op deze jongeren. Bij de uitvoering lopen zowel als leerplicht als rmc tegen meerdere knelpunten aan.

Internationale schakelklas

Er vindt afstemming plaats met het Samenwerkingsverband VO over thuiszitters / absoluut verzuim / etc. van de ISK. Er zit iedere zes weken iemand van het samenwerkingsverband bij het intern zorgoverleg (IZO).

Knelpunten

1. Jongeren zonder verblijfstatus verzuimen vaak of blijven helemaal weg van school. Het verzuim is vaak niet verwijtbaar. De jongeren hebben trauma's en maken zich zorgen over familieleden. Daarnaast is de onzekerheid over wel of niet blijven in Nederland erg groot. Dit zorgt voor slaapproblematiek. Het dag- en nachtritme raakt verstoord waardoor het naar school gaan niet meer lukt. De grootte van de AMV-campus leidt tot weinig structuur. De jongeren worden één keer gewekt in de ochtend. Het gebeurt regelmatig dat de jongere blijft liggen en dus niet naar school gaat.
2. De gemeente kan geen inzet van het gebiedsteam of jeugdhulp bieden voor jongeren op het AZC zonder verblijfstatus. De zorg wordt opgepakt door artsen op het AZC. Er is een aantal jongeren doorverwezen naar psychologen van de Evenaar in Emmen voor behandeling.
3. Administratie is niet actueel.
 - a Jongeren staan nog bij de gemeente ingeschreven terwijl ze inmiddels zijn verhuisd of met onbekende bestemming zijn vertrokken. Dit zorgt voor absoluut verzuimers en vsv-ers die niet meer in de gemeente wonen, maar daar nog wel staan geregistreerd.
 - b Een jongere die in een AZC woont, maar nog niet in de basisregistratie personen van de gemeente is opgenomen, kan niet worden geregistreerd in de leerlingenadministratie.

Succesfactoren

1. Het verzuimspreekuur ISK krijgt vorm. Wekelijks is er een verzuimspreekuur waarbij gemiddeld vijf jongeren een gesprek voeren met de leerplichtambtenaar.
2. Er is een korte lijn uitgezet naar AZC Burgum en AZC / AMV Drachten. Afgesproken is dat de AZC's snel bewonerslijsten doormailen.

OSG Singelland, ISK Drachten	schooljaar 2014-2015	schooljaar 2015-2016
Aantal ingeschreven leerlingen op 01-07-2016	136	136
Aantal meldingen vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim	132	181
Aantal gevoerde gesprekken met behulp van een tolktelefoon*	56	57

Leerplicht algemeen

Knelpunten

1. Leerplicht Smallingerland ziet een grote toename van meldingen ziekteverzuim. Leerplicht ervaart deze meldingen vaak als 'ongrijpbaar'. Het huidige handhavingsbeleid geeft hierop geen goed antwoord. Het protocol wat betreft ziekteverzuim zal hierop aangepast moeten worden.
2. Leerplicht ervaart meer ingewikkelde zaken door de vele woongroepen/ hulpverleningsinstellingen die gevestigd zijn in de gemeente Smallingerland. Jongeren uit deze instellingen hebben vaak een grotere verzuim- en/of zorgproblematiek. Er zijn bij deze jongeren vaak meerdere partijen betrokken. Een probleem is dat er vanuit de hulpverlening weinig sturing is op het naar school gaan.
3. In de gemeente Smallingerland is er veel willekeur bij scholen wat betreft toewijzing verlof <10 dagen (art. 11). Er zal geïnvesteerd moeten worden in voorlichting richting de scholen (po, vo, mbo).

Succesfactoren

1. De eerste resultaten van samenwerking met het Function Assertive Community Treatment (FACT) team zijn goed. Door hun outreachende werkwijze en snelle inzetbaarheid bewijzen ze hun meerwaarde.
2. Door investeren in kennismaking en de manier van samenwerking heeft de werkrelatie met de jeugdreclassering een nieuwe impuls gekregen.

Good practices

Leerling 10 jaar. Behoorlijk overbelast vanwege veel prikkels in school. Moeder wil vrijstelling van leerplicht en wil dan thuisonderwijs geven. Overleg gehad met moeder en school. Gekeken naar maatwerk op school en het gebiedsteam ingeschakeld. Samen met moeder, de ib'er van school, het gebiedsteam en het samenwerkingsverband gekomen tot een oplossing. Het kind gaat vijf dagdelen naar school, krijgt twee dagdelen thuisonderwijs van school (gefinancierd door samenwerkingsverband) en gaat twee dagdelen naar een zorgboerderij voor ontspanning. Dit proces is in maart 2016 in gang gezet en is succesvol afgerond in juli 2016.

Leerling 15 jaar. In één schooljaar drie keer bij leerplicht geweest vanwege te laat komen. Twee keer een waarschuwing gegeven, derde keer naar Halt doorgestuurd. Binnen twee weken na aanmelding een gesprek met Halt. Opdrachten bij Halt gemaakt. Laatste afspraak is gezamenlijk geweest met leerling, ouders, Halt en leerplicht. Succesvol traject. Leerling is sindsdien (april 2016 - december 2016) twee keer te laat geweest. Duidelijkheid, snelheid en gezamenlijkheid leveren een goed resultaat op.

Tytsjerksteradiel

Met betrekking tot de cijfers

Toename aantal vrijstellingen

In Tytsjerksteradiel is in 2015/16 het totaal aantal vrijstellingen op basis van artikel 5 onder a van de Leerplichtwet toegenomen (vrijstelling van de inschrijvingsplicht voor hun kind wegens lichamelijke of psychische ongeschiktheid). De groei wordt mede geweten aan het feit dat vier kinderen die leerplichtig zijn geworden, in verband met hun beperking (nog) niet te belasten zijn met onderwijs. Ze bezoeken een kinderdagcentrum.

Ook zijn in dit schooljaar vier kinderen tijdelijk in een zorginstelling (voornamelijk zorgboerderijen) in de gemeente Tytsjerksteradiel komen wonen. Deze kinderen kwamen binnen met een vrijstelling vanuit een andere gemeente. Zij zijn inmiddels weer uitgeplaatst en niet meer woonachtig in Tytsjerksteradiel. De vrijstellingen worden echter wel meegeteld voor 2015/16.

Alleenstaande minderjarige vluchtelingen en kinderen uit het AZC Burgum

Leerplicht heeft dit schooljaar extra inzet gepleegd op minderjarige asielzoekers. Door de toename van Syrische en Eritrese vluchtelingen op de gezinslocatie (AZC) van Burgum en de tijdelijke opvang van alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV-ers) in het schooljaar 2015-16, zijn er opvallend veel verzuimmeldingen gedaan door de Internationale Schakelklas (ISK). De AMV-ers hebben een groot deel van het schooljaar onderwijs gekregen op een dependance van ISK Drachten op het AZC terrein in Burgum.

Het verzuim bij leerlingen uit het AZC en onder AMV-ers is opvallend hoog. Dit komt doordat veel kinderen kampen met achterliggende problematiek. In samenwerking met de stichting Nidos, ISK, het AMV team en het COA zijn er dit jaar herhaaldelijk verzuimspreekuren georganiseerd in het AZC. Met de leerlingen werd per nationaliteit in groepjes van twee of drie gesprekken gevoerd.

Thuiszitters

Het aantal thuiszitters in Tytsjerksteradiel op de reguliere basisscholen en speciaal onderwijs was opvallend hoog in 2015-2016. Enkele leerlingen liepen vast op school als gevolg van angsten, blokkades en overprikkeling. Daarnaast was een aantal scholen handelingsverlegen met leerlingen.

In de meeste gevallen is ter overbrugging onderwijs op maat in combinatie met zorg en/of dagbesteding ingezet. Een aantal leerlingen is intussen ingeschreven bij cluster 4 onderwijs en gaat weer naar school. Enkele leerlingen zijn op dit moment nog steeds niet te belasten met onderwijs en verblijven voorlopig in een zorginstelling.

Processen-verbaal

Er is minder vaak proces-verbaal opgemaakt, slechts twee keer voor luxeoverzuim. Er is bij zorgleerlingen vaker ingezet op hulp in vrijwillig kader, veelal in samenwerking met het Jeugdteam.

Ontwikkelingen

Door de samenvoeging van Tytsjerksteradiel en Achtkarspelen in de werkmaatschappij heeft de samenwerking op het gebied van leerplicht verder gestalte gekregen. Zowel op casuïstisch als organisatorisch vlak wordt samengewerkt.

Zo is vervanging geregeld en zal leerplicht aangesloten worden op het Sociaal Domein. Ook is er vanuit beide gemeenten gezamenlijk overleg over leerlingen en vroegtijdig schoolverlaters met het rmc en de consultants van het team Werk en inkomen.

Knelpunten

- Leerlingen uit het AZC zonder status en geldige documenten mogen soms niet stagelopen of deelnemen aan bepaalde examens op reguliere scholen.
- Bij AMV-ers is de verwijtbaarheid bij handhaving van verzuim een lastig aspect, omdat je bij verzuim als gevolg van vluchtelingenproblematiek moeilijk van verwijtbaarheid kunt spreken. Ook Justitie lijkt hiermee te worstelen voor wat betreft de vervolging.
- De Verwijsindex is dit schooljaar in Tytsjerksteradiel onvoldoende ingevuld, dit is een verbeterpunt.
- De gemeenten Tytsjerksteradiel en Achtkarspelen gaan in het kader van verregaande samenwerking over op een nieuw leerplicht registratiesysteem. Tegelijkertijd wordt er in het RMC ook een traject ingezet voor een betere juridische samenwerking. Dit kan betekenen dat alle gemeenten overgaan op één uniform registratiesysteem. Deze twee ontwikkelingen lopen naast elkaar en sluiten niet altijd op elkaar aan.

Succesfactoren

Er zijn korte lijnen met de samenwerkingspartners en in het bijzonder met de gebiedsteams. Er is veelvuldig gezamenlijk overleg geweest rond zorgleerlingen. Er is regelmatig op adequate wijze maatwerk toegepast zodat er mooie onderwijs/zorgarrangementen ontstonden en leerlingen met een aangepast onderwijsprogramma of extra ondersteuning naar school konden blijven gaan.

Ook zijn er korte lijnen met de scholen in de gemeente.

Beleid

In Tytsjerksteradiel is dit jaar samen met onder meer de besturen van het onderwijs beleid gemaakt over de thuiszitters en er zijn afspraken gemaakt over de procedure bij luxeoverzuim. Het gaat bij de thuiszitters om preventieve en curatieve acties. Aanleiding was dat er relatief veel thuiszitters op de basisscholen waren dit schooljaar. Vanuit de gemeente zullen we dit het komende jaar gaan monitoren en volgen. Deze aanpak sluit aan op de afspraken en stroomschema's die regionaal zijn gemaakt met betrekking tot thuiszitters.

Weststellingwerf

Administratie

De gemeente Weststellingwerf werkt op veel terreinen samen met de gemeente Ooststellingwerf en Opsterland.

Voor wat betreft de administratie maken Weststellingwerf, Ooststellingwerf en Opsterland gebruik van het registratiesysteem Civision Onderwijs. Het systeem is gemoderniseerd en aangepast. Dit heeft meer tijd gevraagd waardoor het systeem pas in het schooljaar 2016-2017 daadwerkelijk gebruikt kan worden.

Het niet optimaal kunnen gebruiken van het systeem heeft geen consequenties voor de manier van registreren maar wel voor het aanleveren van de cijfers.

Leerplichtambtenaar

Er zijn in het schooljaar 2015-2016 geen PV's opgemaakt. De mogelijkheid voor het vrijstellen van de leerplicht is door de leerplichtambtenaar zeer kritisch toegepast. In voorgaande jaren werd een enkele keer vrijstelling van inschrijvingsplicht verleend om de financiering van een onderwijszorgarrangement te kunnen bekostigen vanuit een Persoonsgebonden budget (PGB). Sinds de invoering van passend onderwijs en de uitvoering van de Jeugdwet bij de gemeente kan gezamenlijk gemakkelijker maatwerk worden geboden, waardoor de jongere bij school ingeschreven blijft en er toch een passend zorgtraject in combinatie met onderwijs gevolgd kan worden.

De leerplichtambtenaar maakte in het schooljaar 2015-2016 deel uit van gebiedsteams Weststellingwerf. Dit heeft bijgedragen aan een korte en directe overlegstructuur op casusniveau waardoor adequaat handelen mogelijk was.

Verzuim

Zowel in het po als vo zijn de cijfers in 2015-2016 vergelijkbaar met 2014-2015.

Succesfactoren/positieve ontwikkelingen

- In Weststellingwerf is sprake van korte lijnen tussen leerplichtambtenaar en betrokkenen van basisscholen en voortgezet onderwijs.
- Leerplichtambtenaar heeft een goede samenwerking met gebiedsteammedewerkers (maakt zelf ook deel uit van gebiedsteam)
- Opvallend is de toename van het aantal leerlingen met zorgproblematiek. Bij verzuim wordt eerst onderzocht of er sprake is van achterliggende problematiek en zo ja, dan wordt dit in samenwerking met collega's van het gebiedsteam heel snel opgepakt.

- De mbo-leerplichtambtenaar maakt gebruik van jongerenconsulent en trajecten zoals Dienst in Bedrijf. Jongeren gaan hierdoor snel herplaatst naar een andere school of een traject richting werk.
- Lifecoach/vsv-consulent/trajectbegeleiders nemen direct contact op met jongere. Dit wordt als positief ervaren en draagt bij aan een passend vervolg/andere opleiding/werk.

Knelpunten

- Financiering zorgtrajecten blijft ondanks passend onderwijs in een aantal gevallen een knelpunt. Vooral de leerlingen die (tijdelijk) naar zorgboerderijen gaan en daar onderwijs ontvangen.
- Er is sprake van een toenemend aantal meldingen van beginnend verzuim. Een oorzaak kan de manier zijn waarop scholen het verzuimprotocol toepassen. Dit verzuim moet in beginsel aangepakt worden op school door het opleggen van disciplinaire maatregelen. Blijft het verzuim voortduren dan kan de leerplichtambtenaar ingeschakeld worden. Het is wenselijk om het verzuimprotocol te evalueren.
- Vo-scholen moeten het melden in het Verzuimregister van DUO nog strakker hanteren. Scholen po en (v)so melden pas vanaf 1/4/2017 in het landelijke DUO-systeem.
- Een zorg is de communicatie van scholen (vo/mbo) met de leerlingen. Leerlingen vragen om duidelijkheid en structuur. De mate van zelfstandigheid die van deze jongeren wordt gevraagd is voor velen te hoog gegrepen. Lesaanbod is te weinig ambachtsgericht/praktijkgericht. Door leerplichtambtenaren (vo en mbo) is voor een aantal leerlingen buiten de school om actie ondernomen om ze toch op een passend traject te krijgen.
- Jongeren afkomstig van het vso (met uitstrooprofiel dagbesteding of arbeid) en jongeren van het praktijkonderwijs (met een getuigschrift en een arbeidsovereenkomst van minimaal 12 uren) zijn niet kwalificatieplichtig en daardoor dus geen voortijdig schoolverlater. Als deze jongeren toch starten op een mbo-opleiding en vervolgens afhaken worden ze wel als voortijdig schoolverlater beschouwd. Welke inzet mag dan nog van een trajectbegeleider verwacht worden.
- In Weststellingwerf constateren we een toenemend aantal leerlingen die niet naar de mbo-opleiding van hun voorkeur gaan in verband met de hoge reiskosten. Nu verschillende mbo-vestigingen afspraken maken over clustering van opleidingen in bepaalde vestigingen, moeten leerlingen soms verplicht verder reizen. Dit wordt als een probleem ervaren, met name voor de 16-17 jarigen die nog geen ov-kaart bezitten.
- Het verwachtingspatroon van leerlingen over het direct starten in de droombaan (in plaats van ergens naar toe werken) komt niet overeen met de werkelijkheid. Dit heeft gevolgen voor de leer-werkattitude.

5. RMC-functie

1. Inzet rijksbijdrage

Inzet rijksbijdrage RMC-functie Stand van zaken 1 augustus 2016	De rijksbijdrage = Geld voor RMC-functie plus geld voor versterking Leerplicht / Kwalificatieplicht	
Inzet middelen	€ 639.904	%
Coördinatie	55.147	8,6%
Administratieve ondersteuning/ Registratie/ICT	68.696	10,7%
RMC-trajectbegeleiding	180.810	28,3%
Projecten	63.490	9,9%
Kwalificatieplicht	167.211	26,1%
Voorziening RMC	-49.217	-7,7,8%
Overige Kosten	12.208	1,4%
Overhead	141.559	22,1%
Totaal	639.904	100,0%

2. Rmc-trajectbegeleiding

De rmc-trajectbegeleiders ondersteunen verzuimers en vsv'ers in de leeftijd van 18 tot 23 jaar. Deze zijn onderverdeeld in de volgende typering:

1. incidentele verzuimers (jongeren, die wel eens een uurtje wegblijven van school)
2. loopbaantwijfelaars jongeren die problemen ondervinden met het vinden van de juiste opleiding (of het afronden van de huidige opleiding)
3. niet-kunners (jongeren die onvoldoende cognitieve vaardigheden hebben om het door hun gekozen schoolniveau met succes te kunnen afronden, vaak is de traditionele leerweg te moeilijk)
4. opstappers (jongeren die kiezen om te stoppen met school om te gaan werken)
5. overbelasten (jongeren die gebukt gaan onder een opeenstapeling van ingewikkelde problemen)

Alle rmc-trajectbegeleiders begeleiden incidentele verzuimers. Doel is voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Daarnaast richt de ene helft van de rmc-trajectbegeleiders zich op de loopbaantwijfelaars en de opstappers, de andere helft richt zich op de overbelasten en niet-kunners. Het voordeel hiervan is dat de trajectbegeleiders zich kunnen specialiseren. Ze hebben tijd voor het ontwerpen van een, bij de doel-

groepen passend instrumentarium, het verkennen en onderhouden van het netwerk en het ontwikkelen van de bij de problematiek van de doelgroep behorende expertise. Alle rmc-trajectbegeleiders zijn gecertificeerd voor het afnemen en interpreteren van het assessment Educatiemeter en de Denkstijltest bij jongeren. De Educatiemeter geeft inzicht in de vaardigheden, interesses en valkuilen van een jongere. Het levert de rmc-trajectbegeleider inzicht in de mentale belastbaarheid van een jongere en geeft een 'gebruiksaanwijzing'. Hierdoor heeft de rmc-trajectbegeleider handvatten om de jongere op een passende manier te begeleiden, te motiveren en te adviseren. De Denkstijltest geeft inzicht in het referentieniveau Nederlandse taal en rekenen van een jongere. Een leerling heeft 2f nodig voor toelating tot niveau 2 en 3 van het mbo en 3f voor mbo niveau 4.

3. Aantallen, kenmerken en bestemmingen

Aantallen

In het afgelopen schooljaar stonden in regio De Friese Wouden in totaal 1416 vsv'ers bij rmc geregistreerd. Dit zijn er 119 minder dan vorig jaar. Ook dit jaar is er dus weer een reductie gerealiseerd. De preventieve acties van leerplichtambtenaren en rmc-trajectbegeleiders lijken hun vruchten af te werpen. Ook de nauwe samenwerking met het onderwijs in verzuimspreekuren en multidisciplinaire overleggen draagt hieraan bij. Een groot deel van de caseload die overblijft, blijkt echt de harde kern te zijn. Met een aantal jongeren is het überhaupt moeilijk om contact te krijgen. Wanneer er wel contact is, is het lastig om ze te overtuigen van het nut om een startkwalificatie te halen, gebruik te maken van hulpverlening of te zoeken naar een baan.

Het afgelopen schooljaar zijn 563 jongeren vsv'ers geworden en geregistreerd als nieuwe vsv'er; 853 jongeren zijn al voorgaand aan het schooljaar 2015-2016 zonder startkwalificatie bij het onderwijs uitgeschreven en staan als oude vsv'er geregistreerd.

Kenmerken

Verschillende type voortijdig schoolverlaters in regio De Friese Wouden

Van de 1416 geregistreerde vsv'ers:

- twijfelt 17,9% over de beroepskeuze en is **loopbaan-twijfelaar** (kleine toename ten opzichte van vorig schooljaar);
- kan 19,6% het niveau van de opleiding niet aan of is niet in staat om een opleiding op het niveau van een startkwalificatie te behalen en behoort tot de typering **niet-kunner**;
- is 31,5% **opstapper** en is of wil aan het werk (kleine daling ten opzichte van vorig schooljaar);
- is 30,6% **overbelast** (kleine afname ten opzichte van vorig schooljaar);
- is bij 0,5% de typering (nog) niet **bekend**.

Het grootste gedeelte van de vsv'ers wordt getypeerd als 'opstapper' of 'overbelast'.

Opstappers

Bij de opstappers heeft ± 65% daadwerkelijk een baan, vaak een uitzendbaan voor zeer korte tijd. De overige ± 35% van de opstappers is 'klaar met het zitten in de schoolbanken', maar heeft nog geen werk gevonden om in het eigen levensonderhoud te voorzien. In vergelijking met het vorige schooljaar hebben meer jongeren een baan, dit wordt waarschijnlijk veroorzaakt door een gunstiger klimaat op de arbeidsmarkt, maar ook omdat rmc-trajectbegeleiders de opstappers opzoeken en in samenwerking met de accountmanagers werk van de afdelingen werk en inkomen/sociale zaken begeleiden naar werk. Daarnaast worden werkgevers gevraagd banen om te zetten in leerbanen en hierbij ondersteund.

Overbelaste jongeren

Het percentage jongeren dat overbelast is door persoonlijke problemen of een stoornis, is de tweede grootste groep voortijdig schoolverlaters. Deze jongeren kunnen meestal niet terug naar school om hun opleiding alsnog af te ronden. Zij blijven bij leerplicht en rmc in een begeleidingstraject tot ze 23 jaar zijn. Tijdens dit traject wordt natuurlijk nauw samengewerkt met de gebiedsteams, de CJG's en het WMO. Ook als jongeren hulp afwijzen houden onze professionals contact met deze doelgroep.

Meer jongens dan meisjes voortijdig schoolverlater

63% (886), van de voortijdig schoolverlaters in schooljaar 2015/2016 is jongen, 37% is meisje (530). Net als in schooljaar 2014/2015, zien we hier een trendbreuk in de man/vrouw-

verhouding. In de jaren voorafgaand aan 2014/2015 was de verhouding gelijk of was het aantal meisjes zelfs groter. De afgelopen twee schooljaren zien we telkens meer jongens.

Aantal uitvallers in het primair en voortgezet onderwijs blijft stabiel

Ten opzichte van voorgaande schooljaren is het aantal uitvallers, afkomstig van het primair en voortgezet onderwijs, redelijk stabiel gebleven. Van het aantal vsv'ers stonden 2 jeugdigen het laatst ingeschreven bij het primair onderwijs, 262 bij het voortgezet onderwijs. De jongeren die zijn uitgevallen in het voortgezet onderwijs, kunnen worden onderverdeeld in:

- 53 jongeren van het vmbo (toename t.o.v. vorig jaar met 3);
- 19 jongeren van het leerwegondersteund onderwijs (afname t.o.v. vorig jaar met 2);
- 12 jongeren van de havo of het vwo (toename t.o.v. vorig jaar met 2);
- 104 jongeren zijn afkomstig van het praktijkonderwijs (een toename van 6 ten opzichte van vorig jaar). Deze jongeren zijn vsv'er wanneer ze het praktijkonderwijs hebben afge maakt en geen baan hebben gevonden;
- 7 vsv'ers zijn afkomstig uit het cluster 3 onderwijs¹ (afname van 5);
- 67 uit het cluster 4 onderwijs² (afname van 1).

Minder uitvallers in het middelbaar beroepsonderwijs

Ten opzichte van voorgaande schooljaren is het aantal voortijdig schoolverlaters afkomstig van het mbo afgenomen. In schooljaar 2014/2015 werden er nog 1184 vsv'ers afkomstig van het mbo geregistreerd, afgelopen schooljaar waren dat er 83 minder: 1065 voortijdig schoolverlaters. Deze kunnen worden onderverdeeld op niveau:

- 194 jongeren hebben als laatst genoten opleiding mbo-niveau 1 (42 BBL en 152 BOL). Deze jongeren worden geregistreerd als vsv'er als ze geen diploma hebben behaald, of als ze hun diploma wel hebben behaald (eindonderwijs), maar geen betaalde baan hebben. De rmc-trajectbegeleiders proberen ze in het laatste geval te begeleiden naar een goede plek op de arbeidsmarkt.

Leeftijd vsv'ers over de afgelopen schooljaren (leeftijd jongere op 1 augustus van een schooljaar).

Aantal vsv-ers	2011 2012	2012 2013	2013 2014	2014 2015	2015 2016
Leerplichtigen jonger dan 16 jaar	28	22	18	16	*
16-jarigen	38	26	27	12	*
17-jarigen	230	197	145	164	163
Niet-leerplichtigen / na 2007/2008 18 tot 23 jaar	1.361	1.411	1.394	1343	1253
Totaal	1.657	1.656	1.584	1.535	1416

* Voortijdig schoolverlaters onder de 18 jaar worden geregistreerd als absoluut verzuimers en thuiszitters, en worden derhalve niet langer opgenomen in de cijfers bij het RMC.

1. Scholen voor kinderen met lichamelijke en/of verstandelijke beperkingen, zeer moeilijk

lerende kinderen en langdurig zieke kinderen met een lichamelijke handicap

2. Scholen voor kinderen met ernstige gedragsproblemen en/of psychiatrische problemen

- 481 jongeren zijn uitgevallen op mbo niveau 2 (een forse afname t.o.v. vorig schooljaar met 95);
- 165 jongeren zijn uitgevallen op mbo niveau 3 (een afname t.o.v. vorig schooljaar met 19);
- 190 jongeren zijn uitgevallen op mbo niveau 4 (een afname t.o.v. vorig schooljaar met 9);
- 29 jongeren komen uit het VAVO³ of een cursus inburgering en 6 Jongeren volgden een NT-2 cursus.

Van 87 van de vsv'ers is de laatst genoten opleiding niet bekend. Deze jongeren zijn na hun 18de verjaardag zonder startkwalificatie in onze regio komen wonen. Vandaar dat de schoolloopbaan onbekend is.

Bestemmingen voortijdig schoolverlaters

Van de in totaal 1416 vsv'ers in schooljaar 2015/2016 is ongeveer de helft van de jongeren (652) teruggekeerd naar school of aan het werk. De andere helft van de voortijdig schoolverlaters zijn in bemiddeling, worden gemonitord door rmc (bijvoorbeeld jongeren die in de bijstand of WAJONG zitten) of zijn inmiddels uitgeschreven vanwege het bereiken van de leeftijd van 23 jaar of een verhuizing. In bijlage 6.2 vindt u overzichten van de bestemmingen van voortijdig schoolverlaters. U vindt zowel een totaaloverzicht van regio De Friese Wouden als van de regiogemeenten afzonderlijk.

Hierna worden de opvallendste trends beschreven.

Minder jongeren terug naar het onderwijs

De hoofddoelstelling van de rmc-trajectbegeleiders is de jongeren terug te plaatsen in het onderwijs, zodat zij alsnog hun startkwalificatie behalen.

Het afgelopen jaar zijn 226 jongeren herplaatst in het onderwijs en van 13 voortijdig schoolverlaters wordt gemonitord of zij zich daadwerkelijk hebben ingeschreven. Dit zijn minder jongeren dan in het vorige schooljaar. Toen waren er in totaal 252 herplaatst en 26 gemonitord. Een verklaring hiervoor is de aantrekkelijke arbeidsmarkt, waardoor het voor jongeren gemakkelijker is om een baan te vinden (zie het hoge aantal opstappers).

Leeftijd	Aantal vsv'ers			Aantal herplaatste vsv'ers naar onderwijs		
	oud	nieuw	totaal	oud	nieuw	totaal
17 jaar	1	162	163	0	50	50
18 jaar	92	165	257	13	40	53
19 jaar	153	83	236	36	20	56
20 jaar	191	73	264	23	17	40
21 jaar	206	52	258	14	11	25
22 jaar	210	28	238	2	0	2
Totaal	853	563	1416	88	138	1416

Meer jongeren herplaatst naar werk

Mocht het hoogst haalbare onderwijs zijn bereikt, dan worden de voortijdig schoolverlaters begeleid naar een goede plek op de arbeidsmarkt. Deze begeleiding verschilt van zeer licht ((telefoon)gesprek met trajectbegeleider) naar zeer intensief (begeleiding in de zoektocht naar werk, hulp bij het opstellen van cv's en sollicitatiebrieven, contacten met accountmanagers / werkgevers etc.)

Jongeren van het vso, pro, entree en 23-jarigen die aan het werk zijn, registeren wij als 'herplaatst werk'. Zij hebben een diploma gehaald op het voor hen hoogst mogelijke niveau en zijn, omdat ze een plek op de arbeidsmarkt hebben gevonden, geen vsv'er meer.

Er zijn in totaal 176 jongeren herplaatst naar werk. Dit is een toename van 62 jongeren ten aanzien van het vorige schooljaar. Mogelijk speelt ook hier de aantrekkelijke arbeidsmarkt een rol.

Het betreft:

- 30 jongeren afkomstig van het praktijkonderwijs;
- 7 jongeren afkomstig van het vso cluster 4;
- 12 jongeren afkomstig van mbo niveau 1;
- 106 vsv'ers zijn 23 jaar geworden en hebben een baan;
- 21 jongeren in de categorie 'overig' zijn herplaatst op werk.

Daarnaast monitoren de rmc-trajectbegeleiders 249 vsv'ers met werk. Ze proberen deze jongeren te motiveren om terug te gaan naar school en alsnog een diploma te halen. Ook de werkgevers van deze jongeren worden benaderd om van het werk een bbl-baan te maken of gelegenheid te geven voor het bijhouden van een ePortfolio en mogelijk voor het volgen van een evc-traject⁴.

Voortijdig schoolverlaters in bemiddeling en monitoring

Op 31 juli 2016 stonden er nog 660 jongeren als vsv'er geregistreerd. Hiervan zijn 117 in actieve bemiddeling bij leerplichtambtenaren of rmc-trajectbegeleiders en 543 worden door hen gemonitord. Van deze jongeren zijn 249 aan het werk; 106 jongeren ontvangen een bijstandsuitkering met of zonder reïntegratietraject en 102 een WAJONG-uitkering met of zonder reïntegratietraject. Ook bevinden zich 48 van de gemonitorde voortijdig schoolverlaters in een hulpverlenings-traject en vallen 15 voortijdig schoolverlaters onder de doelgroep 'uitgeprocedeerde jongeren.'

3. Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs

4. Evc is erkenning van verworven competenties. Tijdens het evc-traject wordt een portfolio gemaakt als bewijs van kennis en vaardigheden (referenties, verslagen van beoordelingsgesprekken, (deel)certificaten van cursussen). Het portfolio wordt beoordeeld en vervolgens afgesloten met een aanvullende (praktijk)toets.

Uitgeschreven in schooljaar 2015/2016

Er zijn 366 voortijdig schoolverlaters uitgeschreven omdat ze bijvoorbeeld 23 jaar zijn geworden of de hoogst haalbare opleiding, zoals het praktijkonderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs of entreeonderwijs hebben behaald én aan het werk zijn of zijn verhuisd.

Status vsv'ers op 31 juli 2016

(oude en nieuwe vsv'ers)

Totaal aantal vsv'ers geregistreerd gedurende het schooljaar 2015-2016		1416
Oude vsv'ers aangemeld gedurende schooljaar voorafgaand aan 2015-2016		853
Herplaatst onderwijs	81	
Uitgeschreven overig	395	
Aantal niet herplaatste of uitgeschreven vsv'ers per 31 juli 2016		
In bemiddeling	51	
Monitoren	325	
Nieuwe vsv'ers aangemeld gedurende schooljaar 2015-2016		563
Herplaatst onderwijs	133	
Uitgeschreven overig	147	
Aantal niet herplaatste of uitgeschreven vsv'ers per 31 juli 2016		
In bemiddeling	66	
Monitoren	214	
Actuele status van het aantal vsv'ers bij aanvang nieuw schooljaar op 1 augustus 2016		660
In bemiddeling	117	
Monitoren	543	

Preventieve vsv-aanpak: Verzuim 18+ wordt steeds meer gemeld

Verzuim is een belangrijke voorbode van voortijdig schoolverlaten. Twee jaar geleden is daarom gestart met het project Verzuim 18+ we missen je! Doel van dit project was de aandacht te vestigen op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten door meer inzet te plegen op het verzuim van niet-leerplichtige jongeren (vanaf 18 jaar). Een preventieve aanpak van voortijdig schoolverlaten, in plaats van een curatieve. Het verzuim van niet-leerplichtige leerlingen op het mbo is Friesland-breed geagendeerd op beleids- en uitvoerend niveau. In onze regio is er bij rmc-trajectbegeleiders meer accent gelegd op het voeren van verzuimgesprekken met als doel voortijdig schoolverlaten te voorkomen.

In het afgelopen schooljaar zijn er 677 meldingen binnengekomen van "RMC verzuim 18+" van de mbo-instellingen. Dit zijn er 170 meer dan in het vorige schooljaar (507). Deze stijging laat zien dat het belang van het melden van verzuimende 18+-ers steeds meer wordt onderkend bij de mbo-instellingen. De rmc-trajectbegeleiders proberen zoveel mogelijk verzuimende jongeren te spreken (onder meer op de verzuimsprekken) maar kunnen niet met al deze gemelde jongeren verzuimgesprekken voeren. Ze hebben simpelweg geen tijd om dit te doen naast de begeleiding en monitoring van 1416 voortijdig schoolverlaters.

Succesfactoren en knelpunten & uitdagingen

De trajectbegeleiders van RMC De Friese Wouden zijn verdeeld in twee teams, die elk een deel van onze regio bedienen:

- Team TAS (Tytsjerksteradiel, Achtkarspelen, Smallingerland)
- Team HOWO (Heerenveen, Opsterland, Weststellingwerf en Ooststellingwerf).

Beide teams is gevraagd om over het afgelopen jaar succesfactoren en knelpunten/uitdagingen in kaart te brengen.

Succesfactoren

Bij beide teams is een belangrijke omslag te zien van een curatieve naar preventieve aanpak van voortijdig schoolverlaten: voorkomen is beter dan genezen. Er wordt steeds meer ingezet op de verzuimaanpak en niet zonder resultaat: de scholen melden het verzuim steeds beter, er worden meer verzuimgesprekken gevoerd met jongeren en het aantal voortijdig schoolverlaters neemt verder af. Beide teams hebben het afgelopen jaar belangrijke stappen gezet in het opbouwen en versterken van de netwerken in de regiogemeenten, de contacten met de onderwijsinstellingen en verdere specialisatie van medewerkers binnen de teams. Daarnaast zijn bepaalde begeleidingsinstrumenten (zoals de Educatiemeter en het e-Portfolio) verder ontwikkeld.

In het afgelopen jaar hebben alle trajectbegeleiders een laptop gekregen. Hierdoor is gemakkelijker te werken 'op locatie'. Dit stelt de trajectbegeleiders in staat om efficiënter te werken, doordat ze bijvoorbeeld de administratie na het (verzuim-) gesprek met de jongere direct op school kunnen bijwerken.

Knelpunten & uitdagingen

Naast succesfactoren worden ook knelpunten ervaren bij de aanpak van verzuim en voortijdig schoolverlaters. Het opereren in een groot, telkens veranderend netwerk blijft een uitdaging. Regelmatig veranderende wetgeving, de komst van de nieuwe gebiedsgerichte teams, veranderingen in medewerkers, veranderingen binnen het onderwijs... Het is voor de rmc-trajectbegeleiders telkens een uitdaging om het netwerk rondom de jongere goed in beeld te hebben en te komen tot een integrale aanpak. Daarnaast zijn er nieuwe doelgroepen die vragen om een specifieke aanpak, zoals de jongeren in een kwetsbare positie en de nieuwkomers.

Hieronder worden de succesfactoren en knelpunten van beide teams nader toegelicht.

Succesfactoren volgens team HOWO

'Voorkomen is beter dan genezen.' De werkzaamheden van de rmc-trajectbegeleiders worden steeds meer preventief. In het afgelopen jaar is opnieuw sterk ingezet op verzuim, om hiermee voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Op de scholen zijn meer verzuimgesprekken gevoerd. Daarnaast is ook inzet gepleegd op het snel in actie komen bij nieuwe voortijdig schoolverlaters, zodat snel de draad weer kan worden opgepakt en daarmee de kans dat iemand terugkeert naar school, wordt vergroot.

Door de decentralisaties zijn veel taken bij de gemeente terechtgekomen. De meeste gemeenten zijn daarnaast ook nog eens gebiedsgericht gaan werken. Dit alles leidt tot een enorme hoeveelheid partijen die rondom de jongere staan. *Wie heeft het overzicht?* De rmc-trajectbegeleiders zijn vaak de verbindende factor tussen de gemeente, de gebiedsgerichte teams, de school en de jongere en ouders. Het opbouwen van een goed netwerk is daarom erg belangrijk voor de rmc-trajectbegeleiders. Samenwerking met de partijen in dit netwerk zorgt voor (nieuwe) mogelijkheden voor de jongere.

Het afgelopen jaar hebben de trajectbegeleiders van HOWO ingezet op het versterken van het netwerk van rmc. Er is bijvoorbeeld extra geïnvesteerd in het contact met:

- de gebiedsgerichte teams in deze vier gemeenten (door onder meer voorlichtingen);
- de medewerkers van de afdelingen participatie (individuele contacten, structurele overleggen, advisering vanuit het scholingsonderzoek);
- de accountmanagers van de gemeenten (voortijdig schoolverlaters & werk);
- de sleutelfiguren in het onderwijs (zoals de contactpersonen studentenzorg Friesland College, zorgcoördinator Nordwin College);
- onderwijsinstellingen die niet in de regio liggen maar waar wel jongeren uit onze school naartoe gaan, zoals het Deltion College.

Casus

Een 20-jarige jongen verhuist binnenkort terug naar regio De Friese Wouden. Zijn moeder belt naar de RMC-functie omdat hij nog geen startkwalificatie heeft. Hij is Wajonggerechtigd en heeft Asperger. In zijn huidige regio heeft hij arbeidsverplichtingen vanuit het UWV. Het UWV heeft daar al een passende werkplek geprobeerd te vinden, maar na twee dagen werken kreeg hij ontslag. Hij was wel gemotiveerd, maar geen klusser. Uiteindelijk werd dit opnieuw een teleurstelling, zoals hij al meerdere keren daarvoor heeft gehad. Om hetzelfde te voorkomen, zoekt moeder nu tijdig contact met de gemeente/rmc/hulpverlening. Toen duidelijk werd dat de verhuizing aanstaande was, is er vanuit rmc een collateraal belegd. Hierbij waren verschillende partijen betrokken; de jongeman, zijn moeder, een gebiedsteammedewerker, de rmc-trajectbegeleider en ook de arbeidsdeskundige van het UWV. Voordeel was, dat de rmc-trajectbegeleider wist welke arbeidsdeskundige benaderd kon worden voor de betreffende gemeente.

Met name de arbeidsdeskundige speelt een belangrijke rol in het geheel, omdat het UWV verantwoordelijk is voor het traject en dus ook weet welke verplichtingen worden opgelegd. De jongen heeft een enorme passie voor muziek en wil graag naar het conservatorium. Hij volgt nu een particuliere muziekopleiding (bekostigen ouders zelf) en wil een aantal vakken op havo-niveau volgen om toegelaten te worden tot het conservatorium. Door het collateraal en de beoordeling van de arbeidsdeskundige, is de jongen vrijgesteld van arbeidsverplichtingen. Hij kan zich nu volledig richten op zijn passie; zijn toekomst in de muziek. Door deze samenwerking heeft het UWV de jongere gelijk duidelijkheid kunnen verschaffen. Ook heeft het inzicht opgeleverd bij de andere professionals hoe een arbeidsdeskundige de situatie beoordeelt. En het belangrijkste; de jongere en zijn moeder zijn opgelucht omdat hij is vrijgesteld van de arbeidsverplichtingen en hij verder kan met zijn opleiding.

Knelpunten & uitdagingen volgens team HOWO

De knelpunten en uitdagingen liggen volgens de trajectbegeleiders van het team HOWO op meerdere vlakken:

- geen zicht op de hbo'ers. Uit de gegevens kan niet opgemaakt worden of een jongere de instaptoets voor het hbo heeft gehaald en/of hij/zij daar naar school gaat;
- onduidelijkheid over de nieuwe doelgroep (jongeren in een kwetsbare positie) die onder het rmc gaat vallen;
- veel extra taken voor de rmc-trajectbegeleiders;
- doorzetttingsmacht in schrijnende gevallen ontbreekt;
- naamsonbekendheid van het rmc;
- vele veranderingen en wijzigingen waardoor professionals (bijv. in de gebiedsgerichte teams) nog zoekende zijn naar hun eigen positie;
- samenwerking nog te persoonsafhankelijk;
- aanmeldingen van verzuim of problematiek te omslachtig voor de scholen waardoor mogelijk niet alles gemeld wordt. Meer preventieve insteek zonder te veel bureaucratie;
- informatie vanuit de gemeenten is schaars en versnipperd qua evenementen, organisaties of wijzigingen;
- vanuit het rmc lijkt het dat er geen optimale samenwerking is tussen de gemeente en het UWV;
- door veranderde wetgeving kan de gemeente bij ontvangen van een uitkering de statushouders niet verplichten om het inburgeringstraject in te gaan. Knelpunt is dat de statushouders zonder dit traject niet kunnen instromen in een reguliere opleiding;
- jongeren die extraneus staan ingeschreven zijn niet meer in beeld bij school, school heeft formeel geen verplichtingen meer, maar zijn ook niet bekend bij de rmc-functie.

De trajectbegeleiders van HOWO zien telkens meer jongeren gemakkelijk 'afhaken' als ze het niet zien zitten of met zichzelf in de knoei zitten. Is dit een trend? Aanbevolen wordt om dit in de toekomst te onderzoeken, en te bepalen hoe rmc hiermee om kan gaan.

Statistiekem:

Maar hoe
in vredesnaam...

Ons bij
elkaar
op tellen?!

©2014 www.baskolier.nl

Succesfactoren volgens team TAS

- Het bestaande digitale portfolio is aangepast aan jongeren die zich niet verder kunnen ontwikkelen binnen het onderwijs of die graag willen werken richting onderwijs. De jongeren kunnen werken aan een persoonlijk ontwikkelingsplan waarin de ontwikkeling van (werknemers) vaardigheden kan worden vastgelegd. In een showcase kan de jongere aantonen wat hij zelfstandig kan en waar hij begeleiding bij wil ontvangen. De werkgever en de intaker krijgen een beeld van waar de jongere begeleiding bij wil ontvangen en wat de jongere zelfstandig kan. Het digitale portfolio biedt jongeren vanuit het pro, vso of entree-opleiding een mogelijkheid zich te blijven ontwikkelen buiten het onderwijs. Voor jongeren vanuit dagbesteding kan het digitale portfolio een mogelijkheid bieden tot het maken van een stap richting participatie.
- Er is een korte lijn uitgezet naar de PI-groep. Het contact met de re-integratiecoaches zorgt ervoor dat het rmc benaderd wordt als er vragen zijn over scholingsmogelijkheden voor jongeren. Ook wordt er regelmatig een verzoek gedaan tot het maken van een scholingsonderzoek om te kijken wat haalbaar is voor de jongere en waar de interesses liggen.
- Er is een korte lijn uitgezet naar Reik. Het contact met de begeleiders zorgt ervoor dat het rmc benaderd wordt als er vragen zijn over scholingsmogelijkheden voor jongeren. Ook wordt er wel eens een verzoek gedaan tot het maken van een scholingsonderzoek voor een jongere om te kijken wat haalbaar is voor de jongere en waar de interesses liggen.
- Contact met VNN en met FACT Jeugd Fryslân loopt heel erg goed. We kunnen elkaar vinden wanneer nodig.
- Afgelopen schooljaar met een aantal begeleiders van het gebiedsteam goed contact gehad en mooie afspraken kunnen maken.
- Contact met sociaal team van Smallerland verloopt goed. Er is gemakkelijk contact te leggen en samen kijken we naar hoe we jongeren kunnen benaderen/opzoeken als we denken dat we ze kwijt zijn.
- De verzuimmeldingen en verzoeken tot actie binnen een verzuimmelding, zijn flink toegenomen. We voeren meer verzuimgesprekken. De focus lijkt iets te verschuiven van curatief naar preventief.
- Het voeren van exit-gesprekken met de decaan en de jongere levert veel informatie op. Het begeleidingstraject van de jongere wordt direct in gang gezet.
- Het oppakken van een nieuwe vsv'er wordt daardoor minder tijdrovend en het begeleiden kan veel eerder starten dan voorheen.

- De focus is het afgelopen jaar op het verzuim en de nieuwe vsv'ers komen te liggen.
- Oude vsv'ers worden meer gemonitord. Vaak op werk/bijstand, re-integratie en hulpverlening.
- Uitgeproceedeerde jongeren worden gemonitord in de rappèlbak AZC. Dit zorgt voor administratief overzicht voor trajectbegeleider. Voorheen stonden acties open voor deze jongeren in de eigen caseload terwijl trajectbegeleider geen actie kan/mag ondernemen. Administratief is het nu ook opgelost door Geen intake in Key 2 te vermelden en Geen begeleiding.
- De samenwerking met de Friese Poort is het afgelopen jaar verbeterd.
- Er is meer contact met het leerwerkloket Fryslân, hierdoor zijn we beter op de hoogte van mogelijkheden qua trajecten voor onze doelgroep. En we kunnen onze doelgroep beter in beeld brengen waardoor zij kunnen meedenken over mogelijkheden voor de groep vsv'ers.
- Er is een enquête geweest met de Friese Poort waardoor er veel informatie is verkregen over de samenwerking.
- Tijdens het exit-gesprek is het aanbod om de Educatiemeter in te vullen voor ouders, jongeren en opleiding altijd positief ontvangen. De begeleiding start hierdoor werkelijk al tijdens een exit-gesprek. Zo wordt het ook ervaren door ouders, jongeren, decaan en rmc-trajectbegeleider.
- Het is lastig om jongeren te matchen met vacatures die langskomen. Deze vacatures zijn veelal afkomstig uit de sectoren techniek, bouw etc. terwijl de voortijdig schoolverlaters op zoek zijn naar een (leer-)baan in de zorg of detailhandel.
- Een knelpunt is dat er minder instroommomenten in het mbo zijn. Na september is de kans op instroom klein.
- Het is voor jongeren van pro en vso soms lastig om te accepteren dat het hoogste haalbare niveau is gehaald binnen het onderwijs. Hierdoor blijven de jongeren 'shoppen' en intakegesprekken aanvragen voor diverse opleidingen. Het blijkt af en toe erg lastig zich open te stellen voor een hulptraject o.i.d. Ook reflecteren op eigen kunnen lijkt lastig te zijn voor deze jongeren waardoor ze in de ogen van een trajectbegeleider soms onhandige keuzes maken die alleen op korte termijn iets opleveren. Investeren voor de langere termijn is lastig, ze willen een snelle beloning/resultaat. Er zijn voldoende trajecten en mogelijkheden voor de jongeren alleen lijkt het wel of ze van al deze trajecten het nut niet inzien.
- Jongeren kunnen niet aantonen welke werknemersvaardigheden ze precies beheersen en waar nog aan gewerkt dient te worden.
- Door de verandering in het gebruik van Suwinet, hebben de rmc-trajectbegeleiders minder inzicht in de opleidingsgegevens. De hbo-opleidingen worden bijvoorbeeld niet in Key2 jongerenmonitor geregistreerd en kunnen wij niet meer halen uit Suwinet. De lijst van het inlichtingenbureau loopt twee maanden achter. Suwinet is actueler. Zodra iemand 23 jaar is kun je geen gegevens meer inzien. Stel: iemand is in het weekend 23 jaar geworden en maandag wil je het dossier afsluiten, dan kun je niet meer controleren of iemand met of zonder werk uitstroomt.

Knelpunten & uitdagingen volgens team TAS

- Jongeren die eenmaal bijzondere bijstand ontvangen en een indicatie dagbesteding hebben van WMO, lopen vast op weg naar participatie. Bijvoorbeeld jongeren bij de PI-groep die werkervaring willen opdoen en willen werken richting onderwijs of richting een reguliere baan krijgen de kans niet i.v.m. indicaties en betalingen door de gemeente. Het oefenen met participatie lukt daardoor vaak niet. Het is het een of het ander. Of participatie of dagbesteding. En die stap is vaak te groot. Tusseloplossingen waarbij geleidelijk over wordt gegaan van dagbesteding naar participatie zijn nodig.

4. Projecten actieplan 2016

Maatregel	Toelichting	Resultaat
Juridisch kader RMC-functie en leerplicht	Juridische basis voor de regionale samenwerking.	Het onderzoek naar juridische modellen en de gradaties in de samenwerking is afgerond. Per gemeente is besproken wat de gewenste vorm en mate van samenwerking is. Gemeenten verschillen wel wat in hun opvattingen over de uiteindelijke vormgeving van de samenwerking, maar er bestaat consensus over het leidend laten zijn van de oplossing in plaats van het strak vasthouden aan onderscheid tussen lokaal en regionaal. De uitwerking vindt plaats in 2017.
Positionering leerplicht & rmc t.o.v. nieuwe partners	Een communicatiecampagne en update rmc-website om alle partners / professionals in het netwerk goed te informeren over de taken en bevoegdheden van leerplicht en de RMC-functie.	Een communicatiestudente van de NHL is aan de slag gegaan met het uitrollen van de nieuwe communicatiecampagne. Zij heeft hiervoor gesprekken gevoerd met betrokkenen (leerplicht, rmc, beleid etc) en heeft op basis hiervan de strategie uitgezet. Tijdens de studiedag heeft ze haar plan van aanpak gepresenteerd. Realisatie van de campagne en de nieuwe website volgen in schooljaar 2016/2017.
Coördinatie regionaal plan m.b.t. jongeren in een kwetsbare positie	1. de voortzetting van de gezamenlijke bestrijding van voortijdig schoolverlaten met onderwijspartners (borging vsv-convenanten) 2. de samenwerking op het gebied van jongeren in een kwetsbare positie, tussen onderwijs, gemeenten en rmc	In schooljaar 2015/2016 hebben de rmc-beleidsmedewerker en rmc-coördinator succesvol partijen bijeengebracht rondom het vormen van een nieuw programma voor de gezamenlijke bestrijding van voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie. Het nieuwe programma is vastgesteld door de bestuurders. De samenwerking met het onderwijs en de regiogemeenten is goed verlopen. Rmc heeft haar regierol goed kunnen oppakken.
Regionaal jaarverslag	Opleveren uniform jaarverslag door externe schrijver.	Uitgevoerd.
Studiedag	Ontmoeting tussen alle medewerkers leerplicht en RMC-functie om regionale, uniforme samenwerking te bevorderen.	Uitgevoerd. Thema: <i>Omdat jouw kennis telt</i> . Workshops/lezingen over o.a. jongeren in een kwetsbare positie, communicatiecampagne leerplicht & rmc, onderwijs – zorgarrangementen, (juridische) samenwerking in de regio. Studiedag was erg succesvol.
Verbeteren samenhang werkprocessen leerplicht/rmc-trajectbegeleiding en administratie	Een complete procesbeschrijving op basis van herontworpen processen vanuit het perspectief van de Trajectmeetlat en met herontwerp en integratie van de administratieve processen.	Alle werkprocessen voor lpa's en rmc-tb's zijn vastgelegd in een procesmodelleringsysteem. De werkprocessen worden in maart gepresenteerd aan alle betrokken medewerkers in onze regio.
Begeleiding opleidings- en beroepskeuze in het vmbo	Scholen en gemeenten kunnen gezamenlijk een project indienen voor loopbaanontwikkeling gebaseerd op de 5 loopbaancompetenties van vmbo-leerlingen.	In regio Zuidoost-Friesland wordt in schooljaar 2016/2017 een On Stage evenement georganiseerd in Heerenveen. Rmc stelt hiervoor een aanmoedigings-subsidie beschikbaar. In Drachten (Smallingerland) worden ook de mogelijkheden onderzocht om een dergelijk loopbaanevenement te organiseren.
Tijdelijke inzet rmc-trajectbegeleiders in een kwetsbare positie en nieuwkomers	Rmc-trajectbegeleiding volgt gedurende 1 jaar de doelgroep op de scholen met als doel alle jongeren binnenboord te houden.	De rmc-trajectbegeleiders (overstapcoaches) zijn in deze opstartfase aan de slag geweest met het in kaart brengen van de doelgroep, het leggen van contacten met toeleverende scholen, het daadwerkelijk volgen van de eerste jongeren in een kwetsbare positie en eventueel hulp/begeleiding inschakelen als de jongere tussen wal en schip dreigde te raken. Tijdens deze pilotperiode zijn succesfactoren en knelpunten vastgelegd t.a.v. de borging van de pilot. In schooljaar 2016/2017 zal in het kader van het regionale programma VSV en JiKP worden voortgebouwd op de resultaten van deze pilot, in het project 'overstapcoaches'.
Training leerplichtambtenaren en rmc-trajectbegeleiders (opleidingsplan)	Training in het volgen van het werkproces Wet meld-code huiselijk geweld en kindermishandeling.	Uitgesteld tot 2017.

5. Regionale bestrijding voortijdig schoolverlaten

Aanval op schooluitval

In het afgelopen schooljaar werd bekend dat de doelstelling van het landelijke programma Aanval op schooluitval is gehaald. Dit programma loopt sinds 2008 en bestaat uit extra regionale maatregelen om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan.

In februari 2016 maakte de minister bekend dat de doelstelling is gehaald:

"Dankzij de voortdurende inzet van docenten, RMC-coördinatoren, leerplichtambtenaren, loopbaanbegeleiders, verzuimcoördinatoren, wethouders en andere betrokkenen binnen scholen en gemeenten staat de teller nu op 24.451 vsv'ers. Dat betekent dat de landelijke doelstelling van maximaal 25.000 nieuwe vsv'ers in 2016 is behaald."

Hieronder vindt u een tabel met het aantal nieuwe vsv'ers in regio De Friese Wouden op 1 oktober van een jaar.

Doelgroep	2013-2014			2014-2015			2015-2016
	norm OCW	percentage De Friese Wouden	definitief aantal vsv'ers	norm OCW	percentage De Friese Wouden	definitief aantal vsv'ers	voorlopig aantal vsv'ers
1. onderbouw vmbo	0,2	0,43	16	0,2	0,2	18	17
2. bovenbouw vmbo	1,5	0,58	22	1,5	1,5	17	32
3. bovenbouw havo en vwo	0,1	0,3	10	0,1	0,3	9	7
4. mbo 1	27,5	28,1	47	22,5	21,3	38	19
5. mbo 2	11,5	7,5	108	10	7,1	98	95
6. mbo 3 en 4	3,5	2,7	146	2,75	2	108	140
Totaal	t.o.v. 21.734 onderwijs-deelnemers 1,6% in DFW		349	t.o.v. 22.176 onderwijs-deelnemers 1,3 % in DFW		288	310

Begin november is het aantal vsv'ers op 1 oktober 2015 voor het schooljaar 2014-2015 definitief vastgesteld. In onze regio halen we bij de doelgroepen onderbouw vmbo en niveau 1, 2, 3, 4 van het mbo de reductiedoelstelling. Alleen bij de bovenbouw vmbo en de bovenbouw havo en vwo halen we de doelstelling niet.

Nieuwe doelstelling en nieuw programma

Tijdens het afgelopen jaar kondigde de minister ook aan om door te gaan met de regionale aanpak van voortijdig schoolverlaten. Hier wordt opnieuw een ambitieuze doelstelling aan gekoppeld: "In 2021 mogen er maximaal 20.000 nieuwe vsv'ers per jaar zijn."

Het ministerie van OCW stelt voor hiervoor opnieuw extra regionale middelen beschikbaar. Dit geld is bestemd voor regionale plannen. Regionale partijen, zoals scholen en gemeenten, mogen zelf beslissen hoe het geld in hun regio wordt ingezet. Samenwerking tussen deze partijen is hierbij erg belangrijk. De samenwerkingspartners stellen gezamenlijk een programma met maatregelen op. Dit noemen we het regionaal programma VSV.

In schooljaar 2015/2016 zijn acties ingezet vanuit het huidige regionaal programma (VSV-convenant II) en zijn de voorbereidingen getroffen voor het nieuwe regionaal programma (2017-2020).

Evaluatieacties VSV-convenant in 2015/2016

In schooljaar 2015/2016 zijn meerdere acties ingezet, vanuit het regionale programma (VSV-convenant). Hieronder een evaluatie van deze acties.

Maatregel	Reductie doelstelling	Toelichting	Resultaat
Aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt Zuidoost-Friesland	n.v.t.	Er is een onderzoek uitgevoerd rondom het vraagstuk: “Jongeren beter kunnen bemiddelen naar bbl of werk door up-to-date en betrouwbare kennis over de regionale arbeidsmarkt.” Gewenste eindproducten: - betrouwbaar en volledig beeld van de regionale arbeidsmarkt in De Friese Wouden gericht op kansen voor jongeren (bbl en werk) 2016/2017 (gebaseerd op meerdere bronnen) - duidelijke instructies / werkwijze voor rmc-medewerkers (& partners) over hoe men ook in de toekomst op elk gewenst moment over relevante arbeidsmarktinformatie kan beschikken (wie bel je? Welke website bekijk je? Wat adviseer je de jongere?)	Het onderzoek is uitgevoerd door 2 freelance onderzoeksters. De gewenste eindproducten waren: Na vooronderzoek hebben de onderzoeksters een werkconferentie geïnitieerd, waar partners uit onderwijs, overheid en ondernemers werden uitgenodigd. Tijdens deze bijeenkomst is kennis en ervaring gedeeld en is men samen op zoek gegaan naar goede ideeën om arbeidsmarktinformatie te bundelen en hierdoor jongeren beter te kunnen adviseren. De werkconferentie kan worden gezien als startmoment om in de toekomst concrete acties uit te voeren om als rmc jongeren beter te kunnen adviseren. Rmc heeft nieuwe inzichten opgedaan over de (kansen op) de arbeidsmarkt, specifiek voor jongeren van het niveau mbo en lager. Rmc heeft daarnaast nieuwe netwerkpartners ontmoet waardoor zij ook in de toekomst haar kennis over de arbeidsmarkt up-to-date kan houden.
Lifecoach werkende vsv'ers			Voortijdig schoolverlaters zijn begeleid door de lifecoach werk, en gewezen op het belang van het alsnog behalen van een startkwalificatie, interne opleidingen te volgen of competenties bij te houden in een e-Portfolio (eventueel gericht op evc). Daarnaast heeft de lifecoach werk intensief geïnvesteerd in het opbouwen van een netwerk rondom dit thema (werkgevers, mbo, accountmanagers gemeenten, UWV, LeerWerkLoket). Er zijn nieuwe contacten gelegd met de belangrijkste ketenpartners: werkgevers, werkgeversorganisaties, brancheorganisaties, accountmanagers van gemeenten, onderwijsinstellingen, etc. In schooljaar 2015/2016 zijn 42 nieuwe voortijdig schoolverlaters in beeld bij rmc die vallen onder deze categorie. Van deze 42 zijn 10 gestart met een bbl-opleiding (werken & leren), 2 met een bol-opleiding, 1 met een interne vakopleiding, 3 zijn begeleid naar werk, 3 zijn (tijdelijk) begeleid naar hulpverlening en 2 zijn aangemeld bij het doelgroepenregister. 11 jongeren geven aan geen ondersteuning te willen vanuit rmc, en 14 jongeren zijn nog in bemiddeling. Naast resultaten met jongeren, heeft de lifecoach werk ook actief geïnvesteerd in het netwerk. Rmc en de werkzaamheden die wij uitvoeren omtrent het voorkomen en bestrijden van vsv, zijn regionaal meer bekend geworden. Er is een actieve samenwerking ontstaan met de accountmanagers van de afdelingen participatie van de regiogemeenten.

Maatregel	Reductie doelstelling	Toelichting	Resultaat
Lifecoach RMC-functie nieuwe vsv'ers	Door de snelle intake wordt verwacht minimaal 5% van de nieuwe voortijdig schoolverlaters de schoolloopbaan hervat.	De lifecoach gaat de jongere zo snel mogelijk na de melding thuis bezoeken. In het gesprek maakt de lifecoach een inschatting van de kans op terugkeer naar school en eventueel aanwezige problematiek. In geval van geconstateerde ernstige problematiek schakelt de lifecoach-rmc het CJG/gebiedsteam, sociale zaken, de rmc-functie of het werkgeversteam (bbl-coach) in.	De doorstroomtijd van nieuwe vsv'ers is aanzienlijk verkort. De lifecoach nieuwe vsv'ers heeft binnen een week na de melding contact opgenomen met de nieuwe vsv'er. De lifecoach heeft tijdens het eerste gesprek de intake afgenomen: 1. bepaling typering 2. bepaling doelgroep nieuwe vsv'ers: a. vsv'er regulier vo en mbo-niveau 2, 3, 4 b. vsv'er pro, vso, mbo entree c. vsv'er met wajong d. vsv'ers woonachtig op een azc 3. haalt jongere over tot samenwerking 4. inschatting van de kans op terugkeer naar school en eventueel aanwezige problematiek 5. inzet instrumentarium dat zal leiden tot onmiddellijke terug keer naar school Op basis van deze intake is de jongere vervolgens doorverwezen naar de geschikte trajectbegeleider. De doorstroomtijd van nieuwe vsv'ers is aanzienlijk verkort. Jongeren worden sneller opgepikt, en doorverwezen naar de geschikte trajectbegeleider (specialisatie zorg of specialisatie arbeid). 133 van de 563 nieuwe voortijdig schoolverlaters zijn in schooljaar 2015/2016 herplaatst naar onderwijs. Dat is 23,7%.
Website	n.v.t.	Er zijn op de website van de rmc-functie acties ondernomen t.a.v. het borgen van de projecten (documentatie etc.) uit de VSV-convenanten. Daarnaast zijn er nieuwe mogelijkheden (intranet) toegevoegd aan de website van de RMC-functie, gericht op de versterking van de regionale samenwerking.	Door de inzet op de website, kunnen in de toekomst alle betrokkenen bij de vsv-aanpak (partners, professionals, jongeren en ouders, politiek, etc) eenvoudig informatie opzoeken over projecten en resultaten van de 2 VSV-convenanten (2008-2012 en 2012-2016) en de toekomstige regionale samenwerking rondom vsv. Er zijn op de website van de RMC-functie meerdere aanpassingen gedaan: a. De site is vernieuwd, met een keuzemenu zodat jongeren / ouders / professionals direct bij de juiste informatie terecht komen. b. Er zijn webpagina's ontwikkeld over de regionale samenwerking (VSV-convenant 1, VSV-convenant 2, Regionaal programma 2017-2020 met daarop informatie over de projecten tijdens deze periode (borging) en eventuele documentatie (projectplannen, evaluaties etc.) c. Er is een intranet ontwikkeld waar de regionale samenwerkingspartners allemaal gebruik van kunnen maken. Hier kan online worden samengewerkt, documenten gedeeld etc. De aanpassing van de website heeft opgeleverd dat de projecten (good practices) uit de VSV-convenanten online beschikbaar zijn op de website van de RMC-functie. Hiermee is zorg gedragen voor de borging van deze periodes. Tevens is er geïnvesteerd in de ontwikkeling van een intranet, wat de samenwerking van alle partijen (rmc, gemeenten en onderwijs) in de komende samenwerkingsperiode (2017-2020) zal versterken.

Maatregel	Reductie doelstelling	Toelichting	Resultaat
Pilot afstemming voortijdig schoolverlaters / loopbaanloket	Minimaal 10 jongeren herplaatst naar onderwijs.	Regelmatige afstemming tussen de onderwijsinstellingen en rmc. In dit overleg wordt de informatie over vsv'ers cijfermatig en inhoudelijk gedeeld. De activiteit is uitgevoerd zoals beschreven.	Er vindt betere afstemming over vsv'ers plaats tussen onderwijsinstellingen en rmc. Bij de onderwijsinstellingen (samenwerkingsverband VO en mbo) is bewustwording ontstaan dat zij medeverantwoordelijk zijn voor voortijdig schoolverlaters. Zij zoeken alle informatie over de voortijdig schoolverlaters op, zodat rmc ook weet wat er allemaal reeds is ingezet voor deze jongeren. Door deze uitwisseling wordt duidelijk welke instrumenten/trajecten worden ingezet bij de onderwijsinstellingen en rmc voor (dreigende) voortijdig schoolverlaters, welke goed functioneren en wat regionale verbeterpunten zijn (werkprocessen). 133 nieuwe voortijdig schoolverlaters zijn in schooljaar 2015/2016 herplaatst naar onderwijs.
Advisering m.b.t. leerbaarheid en schoolbaarheid aan de afd. Soza/ Werk en Inkomen	Een reductie van 10% van het aantal aangemelde vsv'er ten opzichte van 2015	De RMC-functie voert scholingsonderzoeken (ook wel bindend studieadvies genoemd) uit bij de jongere. Het scholingsonderzoek bestaat uit een digitaal assessment (Educatiemeter en Capaciteitentest) + een adviesgesprek met de jongere + een uitgebreid advies m.b.t begeleiding voor de consulent van sociale zaken.	In schooljaar 2015/2016 hebben 226 jongeren deelgenomen aan een scholingsonderzoek (bindend studieadvies). Hiervan zijn 70 jongeren afkomstig uit de rmc-doelgroep (= jonger dan 23 jaar en geen startkwalificatie). Jongeren worden niet 'zomaar' teruggestuurd naar het onderwijs (Participatiewet) maar er wordt eerst nadrukkelijk gekeken naar de haalbaarheid van terugkeer naar het onderwijs. Hiervoor wordt een professioneel assessment gebruikt waardoor er een uitgebreid, objectief beeld wordt gecreëerd door en voor de jongere (en begeleiders). De terugkeer naar het onderwijs vindt hierdoor beter voorbereid plaats, en daarmee neemt de kans op studiesucces toe (en voorkomen van vsv).
Doorlopend ervaringsprofiel (e-Portfolio)	20 minder voortijdig schoolverlaters.	In het e-Portfolio kan de jongere gestructureerd zijn persoonlijke ontwikkeling bijhouden en vastleggen. De ervaring die de jongere opdoet wordt onderbouwd met documenten, zoals diploma's, toetsresultaten, werkstukken, competentiescans, beeldmateriaal, etc. Dankzij het e-Portfolio hebben alle betrokken begeleiders en organisaties direct inzage in de competenties en loopbaanmogelijkheden van de kandidaat en kunnen zij ook gegevens aanvullen. Dit is een uitstekend startpunt voor verdere persoonlijke ontwikkeling, scholing en matches met vacatures.	Het bestaande digitale portfolio is in 2015/2016 volledig aangepast aan jongeren die niet binnen het onderwijs verder kunnen ontwikkelen of die graag willen werken richting het onderwijs. De jongeren kunnen werken aan een POP waarin de ontwikkeling in samenwerkingsvaardigheden en werknemersvaardigheden kunnen worden vastgelegd. In een showcase kan de jongere aantonen wat hij zelfstandig kan en waar hij begeleiding bij wil ontvangen. De werkgever, maar ook bijvoorbeeld een lid van de intakecommissie op het mbo krijgt een beeld van waar de jongere begeleiding bij wil ontvangen en wat de jongere zelfstandig kan. Voor jongeren vanuit het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs of entree-opleiding geeft het digitale portfolio een mogelijkheid zich te blijven ontwikkelen buiten het onderwijs. Voor jongeren vanuit dagbesteding kan het digitale portfolio een mogelijkheid bieden een stap richting participatie te zetten. In totaal zijn 57 e-Portfolio's in gebruik gedurende het schooljaar 2015/2016. Het e-Portfolio is helemaal aangepast door het RBO en daardoor aantrekkelijker om te gebruiken (zowel voor begeleiders als voor jongeren). Het is een uitstekend instrument om de vaardigheden en kwaliteiten van jongeren in beeld te brengen en daarmee hun mobiliteit op de arbeidsmarkt te verhogen. Er zijn positieve ervaringen opgedaan met het instrument, nieuwe samenwerkingen ontstaan en jongeren met psychische problematiek kunnen veel gerichter werken aan de terugkeer naar het onderwijs of de arbeidsmarkt.

Vooruitblik: programma 2017-2020: Stay in school, Take the next step en Back to school

In februari 2016 heeft het ministerie van OCW laten weten door te gaan met het stimuleren van een gezamenlijk regionale aanpak van voortijdig schoolverlaten. Voor de periode 2017-2020 is opnieuw extra geld beschikbaar gesteld voor een regionaal programma.

De doelgroep van het regionaal programma wordt in de nieuwe periode uitgebreid. Maatregelen zijn niet alleen meer voor de doelgroep voortijdig schoolverlaters. Het nieuwe programma dient zich ook te richten op:

- jongeren in een kwetsbare positie (uitstromers vanuit vmbo basisberoepsgerichte leerweg, voortgezet speciaal onderwijs (vso), praktijkonderwijs (pro), ISK, Entree, mbo) tijdens de overstap naar een vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt, een uitkering of dagbesteding;
- oude voortijdig schoolverlaters.

In de periode 2017-2020 zal worden gewerkt met 3 herkenbare thema's:

1. Stay in school
2. Take the next step
3. Back to school

Deze hoofdthema's hebben betrekking op de belangrijkste knelpunten die tijdens de regionale analyse naar voren zijn gekomen: er wordt ingezet op het voorkomen van schooluitval van de overbelaste jongeren, het organiseren van een netwerk rondom de overstapmomenten van de jongeren en op oude voortijdig schoolverlaters die niet zelfstandig de weg terug naar school vinden.

In schooljaar 2016/2017 worden deze hoofdthema's regionaal ingevuld. U kunt hierover meer lezen in het Actieplan 2017 van RMC De Friese Wouden.

6. De cijfers

6.1 Overzichten aantallen verzuimers gemeenten

basisonderwijs

	ACHTKARPELEN	HEERENVEEN	OOSTSTELLINGWERF	OPSTERLAND	SMALLINGERLAND	TYTSJERKSTERADIJEL	WESTSTELLINGWERF
Totaal inschreven leerlingen	2.712	4.650	1.834	2.681	4.509	2.763	1.881
Vrijstellingen van inschrijvingsplicht							
art.5 sub a (ongeschiktheid)	3	0	0	0	0	0	0
art.5 sub b (richtingsbedenkingen)	0	0	0	0	0	0	0
art.5 sub c (schoolbezoek buitenland)	0	0	5	0	2	1	2
art. 15 (bijzondere vrijstelling kwalificatieplichtigen)	0	0	0	0	0	0	0
art. 5a (trekkend bestaan)	0	0	0	0	0	1	0
Vrijstellingen van geregeld school-bezoek							
art. 11 sub g (andere gewichtige omstandigh. >10 dgn)	2	3	0	0	0	1	3
Ongeoorloofd absoluut verzuim							
Totaal aantal leerlingen	0	0	0	1	0	2	0
Aantal absoluut verzuimers dat gedurende dit schooljaar weer is ingeschreven	0	0	0	0	0	2	0
Ongeoorloofd relatief verzuim							
Wettelijk verzuim	1	0	0	0	2	0	4
Luxe verzuim	2	12	0	8	0	15	4
Signaal verzuim	2	4	3	1	1	7	7
Beginnend verzuim	0	1	0	1	0	0	0
Proces-verbaal							
Proces-verbaal vanwege absoluut verzuim	0	0	0	0	0	0	0
Proces-verbaal vanwege relatief verzuim	0	1	0	0	0	0	0
Proces-verbaal vanwege relatief luxe verzuim	0	2	0	3	0	2	0
Typeringen relatief verzuimers							
1 = Incidentele spijbelaars	4	X	X	X	3	17	9
3 = Niet-kunners	1	X	X	X	0	2	0
5 = Overbelasten	0	X	X	X	1	3	6
Thuiszitters							
(a) Aantal per 1 september 2015	0	0	1	1	1	1	0
(b) dat er dit schooljaar is bijgekomen	0	1	0	1	0	7	3
(c) waarvan het probleem in de loop van dit schooljaar is opgelost/18 jaar is geworden	0	1	1	2	1	5	3
Actueel aantal thuiszitters (a)+(b)-(c)=	0	0	0	0	0	3	0
Aantal thuiszitters, langer dan zes maanden.	0	0	0	0	1	3	0
Schorsingen en verwijderingen							
Schorsingen (art.11 sub c)	4	1	0	0	0	0	2
Verwijderingen	0	0	0	0	0	0	0
Meldingen door leerplichtambtenaar							
a. Verwijsindex	1	0	0	0	0	0	6
b. Zorgmeldingen	0	0	0	0	0	1	0
c. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	0	0	0	0	0	0	0
Preventieve acties							
Meldingen/bemiddelingen/interventies	1	41	0	3	36	14	0

speciaal basisonderwijs

	ACHTKARPELEN	HEERENVEEN	OOSTSTELLINGWERF	OPSTERLAND	SMALLINGERLAND	TYTSJERKSTERADIJEL	WESTSTELLINGWERF
Totaal inschreven leerlingen	92	70	59	28	216	22	72
Vrijstellingen van inschrijvingsplicht							
art.5 sub a (ongeschiktheid)	0	0	0	1	1	0	0
art.5 sub b (richtingsbedenkingen)	0	0	0	0	0	0	0
art.5 sub c (schoolbezoek buitenland)	0	0	0	0	0	0	0
art. 15 (bijzondere vrijstelling kwalificatieplichtigen)	0	0	0	0	0	0	0
art. 5a (trekkend bestaan)	0	0	0	0	0	0	0
Vrijstellingen van geregeld school-bezoek							
art. 11 sub g (andere gewichtige omstandigh. >10 dgn)	0	0	0	0	0	0	2
Ongeoorloofd absoluut verzuim							
Totaal aantal leerlingen	0	0	1	0	0	0	0
Aantal absoluut verzuimers dat gedurende dit schooljaar weer is ingeschreven	0	0	0	0	0	0	0
Ongeoorloofd relatief verzuim							
Wettelijk verzuim	0	0	0	0	0	0	1
Luxe verzuim	0	0	0	0	0	0	0
Signaal verzuim	0	1	0	0	2	2	1
Beginnend verzuim	0	0	0	0	0	0	0
Proces-verbaal							
Proces-verbaal vanwege absoluut verzuim	0	0	0	0	0	0	0
Proces-verbaal vanwege relatief verzuim	0	0	0	0	0	0	0
Proces-verbaal vanwege relatief luxe verzuim	0	0	0	0	0	0	0
Typeringen relatief verzuimers							
1 = Incidentele spijbelaars	0	X	X	X	0	0	1
3 = Niet-kunners	0	X	X	X	0	1	0
5 = Overbelasten	0	X	X	X	6	1	1
Thuiszitters							
(a) Aantal per 1 september 2015	0	0	0	0	0	1	0
(b) dat er dit schooljaar is bijgekomen	0	1	0	0	2	0	1
(c) waarvan het probleem in de loop van dit schooljaar is opgelost/18 jaar is geworden	0	1	0	0	2	0	1
Actueel aantal thuiszitters (a)+(b)-(c)=	0	0	0	0	0	1	0
Aantal thuiszitters, langer dan zes maanden.	0	0	0	0	0	1	0
Schorsingen en verwijderingen							
Schorsingen (art.11 sub c)	1	0	0	0	2	0	0
Verwijderingen	0	0	0	0	0	0	0
Meldingen door leerplichtambtenaar							
a. Verwijsindex	0	0	0	0	2	0	1
b. Zorgmeldingen	0	0	0	0	1	0	0
c. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	0	0	0	0	0	0	0
Preventieve acties							
Meldingen/bemiddelingen/interventies	0	5	0	1	13	1	0

Vrijstellingen

ACHTKARSELEN

art.5 sub a (ongeschiktheid)	Aantal
Permanente vrijstelling vanaf 5 jaar*	3
Dit schooljaar tot einde leerplicht	3

HEERENVEEN

art.5 sub a (ongeschiktheid)	Aantal
Permanente vrijstelling vanaf 5 jaar*	6
Dit schooljaar tot einde leerplicht	1

OOSTSTELLINGWERF

art.5 sub a (ongeschiktheid)	Aantal
Permanente vrijstelling vanaf 5 jaar*	4
Dit schooljaar tot einde leerplicht	2

OPSTERLAND

art.5 sub a (ongeschiktheid)	Aantal
Permanente vrijstelling vanaf 5 jaar*	15
Dit schooljaar tot einde leerplicht	5

SMALLINGERLAND

art.5 sub a (ongeschiktheid)	Aantal
Permanente vrijstelling vanaf 5 jaar*	17
Dit schooljaar tot einde leerplicht	5

TYTSJERKSTERADIEL

art.5 sub a (ongeschiktheid)	Aantal
Permanente vrijstelling vanaf 5 jaar*	11
Dit schooljaar tot einde leerplicht	6

WESTSTELLINGWERF

art.5 sub a (ongeschiktheid)	Aantal
Permanente vrijstelling vanaf 5 jaar*	11
Dit schooljaar tot einde leerplicht	3

* betreft het totaal aantal permanente vrijstellingen voor kinderen die tijdens dit schooljaar niet waren ingeschreven bij het onderwijs

Jan jongeren Zelf Vragen:

speciaal onderwijs

	ACHTKARPELEN	HEERENVEEN	OOSTSTELLINGWERF	OPSTERLAND	SMALLINGERLAND	TYTSJERKSTERADIEL	WESTSTELLINGWERF
Totaal inschreven leerlingen	69	50	22	65	134	101	41
Vervangende leerplicht							
artikel 3a (14 jarigen)	0	0	0	0	0	0	0
artikel 3b (laatste schooljaar = 12e schooljaar)	0	0	0	0	0	0	0
Vrijstellingen van inschrijvingsplicht							
art.5 sub a (ongeschiktheid)	0	1	0	1	2	1	0
art.5 sub b (richtingsbedenkingen)	0	0	0	0	0	0	0
art.5 sub c (schoolbezoek buitenland)	0	1	0	0	0	0	0
art. 15 (bijzondere vrijstelling kwalificatieplichtigen)	0	0	0	0	0	0	0
art. 5a (trekkend bestaan)	0	0	0	0	0	0	0
Vrijstellingen van geregeld schoolbezoek							
art. 11 sub g (andere gewichtige omstandigh. >10 dgn)	0	0	0	0	0	1	0
Ongeoorloofd absoluut verzuim							
Totaal aantal leerlingen	0	0	0	0	1	0	0
Aantal absoluut verzuimers dat gedurende dit schooljaar weer is ingeschreven	0	0	0	0	1	0	0
Ongeoorloofd relatief verzuim							
Wettelijk verzuim	0	0	0	0	0	1	0
Luxeverzuim	0	0	0	0	0	0	0
Signaal verzuim	0	0	0	0	0	0	2
Beginnend verzuim	0	0	0	2	0	0	0
18+ verzuim	0	0	0	0	0	0	0
Proces-verbaal / Haltverwijzing							
Proces-verbaal vanwege absoluut verzuim	0	0	0	0	0	0	0
Proces-verbaal vanwege relatief verzuim	0	0	0	0	0	0	0
Proces-verbaal vanwege relatief luxeverzuim	0	0	0	0	0	0	0
Halt	0	0	0	0	0	0	0
Typeringen relatief verzuimers							
1 = Incidentele spijbelaars	0	X	X	X	0	0	0
2 = Loopbaantwijfelaars	0	X	X	X	0	0	0
3 = Niet-kunners	0	X	X	X	0	0	0
4 = Opstappers	0	X	X	X	0	0	0
5 = Overbelasten	0	X	X	X	0	1	2
Thuiszitters							
(a) Aantal per 1 september 2015	0	1	0	0	0	0	0
(b) dat er dit schooljaar is bijgekomen	0	2	1	1	0	4	1
(c) waarvan het probleem in de loop van dit schooljaar is opgelost/18 jaar is geworden	0	3	0	0	0	2	1
Actueel aantal thuiszitters (a)+(b)-(c)=	0	0	0	0	0	2	0
Aantal thuiszitters, langer dan zes maanden.	0	0	0	0	0	1	0
Schorsingen en verwijderingen							
Schorsingen (art.11 sub c)	0	5	0	0	0	12	0
Verwijderingen, na 8 wk inspanningsverplichting school	0	0	0	0	0	0	0
Meldingen door leerplichtambtenaar							
a. Verwijsindex	0	0	0	0	1	0	2
b. Zorgmeldingen	0	0	0	0	0	0	0
c. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	0	0	0	0	0	0	0
Preventieve acties							
Meldingen/bemiddelingen/interventies	0	2	0	7	6	6	0

voortgezet speciaal onderwijs

	ACHTKARPELEN	HEERENVEEN	OOSTSTELLINGWERF	OPSTERLAND	SMALLINGERLAND	TYTSJERKSTERADIEL	WESTSTELLINGWERF
Totaal inschreven leerlingen	78	77	37	75	261	88	43
Vervangende leerplicht							
artikel 3a (14 jarigen)	0	0	0	1	1	0	0
artikel 3b (laatste schooljaar = 12e schooljaar)	0	0	0	0	0	0	0
Vrijstellingen van inschrijvingsplicht							
art.5 sub a (ongeschiktheid)	0	5	0	3	8	8	1
art.5 sub b (richtingsbedenkingen)	0	0	0	0	0	0	0
art.5 sub c (schoolbezoek buitenland)	0	0	0	0	0	0	0
art. 15 (bijzondere vrijstelling kwalificatieplichtigen)	0	0	0	0	0	0	0
art. 5a (trekkend bestaan)	0	0	0	0	0	0	0
Vrijstellingen van geregeld schoolbezoek							
art. 11 sub g (andere gewichtige omstandigh. >10 dgn)	0	0	0	0	1	0	3
Ongeoorloofd absoluut verzuim							
Totaal aantal leerlingen	1	0	0	2	8	0	0
Aantal absoluut verzuimers dat gedurende dit schooljaar weer is ingeschreven	0	2	0	0	2	0	0
Ongeoorloofd relatief verzuim							
Wettelijk verzuim	1	1	1	1	9	2	0
Luxeverzuim	0	0	0	0	0	0	1
Signaal verzuim	1	7	2	3	26	2	6
Beginnend verzuim	2	2	0	1	7	0	0
18+ verzuim	0	0	0	0	0	0	0
Proces-verbaal / Haltverwijzing							
Proces-verbaal vanwege absoluut verzuim	0	0	0	0	0	0	0
Proces-verbaal vanwege relatief verzuim	0	1	0	1	4	0	0
Proces-verbaal vanwege relatief luxeverzuim	0	0	0	0	0	0	0
Halt	0	0	0	0	9	0	0
Typeringen relatief verzuimers							
1 = Incidentele spijbelaars	3	X	X	X	7	0	1
2 = Loopbaantwijfelaars	0	X	X	X	0	0	2
3 = Niet-kunners	0	X	X	X	0	0	0
4 = Opstappers	0	X	X	X	0	0	0
5 = Overbelasten	1	X	X	X	35	4	4
Thuiszitters							
(a) Aantal per 1 september 2015	1	0	1	0	1	0	0
(b) dat er dit schooljaar is bijgekomen	0	1	0	2	1	2	3
(c) waarvan het probleem in de loop van dit schooljaar is opgelost/18 jaar is geworden	0	0	1	2	1	1	3
Actueel aantal thuiszitters (a)+(b)-(c)=	1	1	0	0	1	1	0
Aantal thuiszitters, langer dan zes maanden.	1	0	0	0	1	0	0
Schorsingen en verwijderingen							
Schorsingen (art.11 sub c)	6	5	0	10	0	7	2
Verwijderingen, na 8 wk inspanningsverplichting school	0	0	0	0	0	0	0
Meldingen door leerplichtambtenaar							
a. Verwijsindex	1	0	0	0	0	0	4
b. Zorgmeldingen	0	0	0	0	1	0	0
c. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	0	0	0	0	0	0	0
Preventieve acties							
Meldingen/bemiddelingen/interventies	1	10	0	11	39	15	0

voortgezet onderwijs

	ACHTKARPELEN	HEERENVEEN	OOSTSTELLINGWERF	OPSTERLAND	SMALLINGERLAND	TYTSJERKSTERADIJEL	WESTSTELLINGWERF
Totaal inschreven leerlingen	1719	3242	1468	2121	3635	1765	1513
Vervangende leerplicht							
artikel 3a (14 jarigen)	0	2	0	2	0	0	0
artikel 3b (laatste schooljaar = 12e schooljaar)	1	0	1	0	0	0	0
Vrijstellingen van inschrijvingsplicht							
art.5 sub a (ongeschiktheid)	0	0	2	1	2	3	0
art.5 sub b (richtingsbedenkingen)	0	0	2	0	0	0	0
art.5 sub c (schoolbezoek buitenland)	0	3	1	1	0	0	0
art. 15 (bijzondere vrijstelling kwalificatieplichtigen)	0	9	0	0	1	0	0
art. 5a (trekkend bestaan)	0	0	0	0	0	0	0
Vrijstellingen van geregeld schoolbezoek							
art. 11 sub g (andere gewichtige omstandigh. >10 dgn)	1	3	0	0	0	0	4
Ongeoorloofd absoluut verzuim							
Totaal aantal leerlingen	0	1	1	3	6	0	0
Aantal absoluut verzuimders dat gedurende dit schooljaar weer is ingeschreven	0	1	0	0	6	0	0
Ongeoorloofd relatief verzuim							
Wettelijk verzuim	14	29	0	16	69	46	28
Luxe verzuim	6	0	2	6	8	1	3
Signaal verzuim	44	75	35	81	162	51	13
Beginnend verzuim	38	61	20	55	118	24	64
18+ verzuim	3	1	0	0	23	2	2
Proces-verbaal / Haltverwijzing							
Proces-verbaal vanwege absoluut verzuim	0	0	0	0	1	0	0
Proces-verbaal vanwege relatief verzuim	1	4	0	8	7	0	0
Proces-verbaal vanwege relatief luxe verzuim	0	0	0	1	0	0	0
Halt	5	8	0	1	9	0	0
Typeringen relatief verzuimders							
1 = Incidentele spijbelaars	101	X	X	X	294	27	79
2 = Loopbaantwijfelaars	0	X	X	X	1	3	0
3 = Niet-kunners	1	X	X	X	9	8	0
4 = Opstappers	2	X	X	X	4	2	0
5 = Overbelasten	1	X	X	X	148	46	28
Thuiszitters							
(a) Aantal per 1 september 2015	0	1	0	0	3	0	1
(b) dat er dit schooljaar is bijgekomen	0	8	1	3	3	4	6
(c) waarvan het probleem in de loop van dit schooljaar is opgelost/18 jaar is geworden	0	6	1	3	6	2	4
Actueel aantal thuiszitters (a)+(b)-(c)=	0	3	0	0	0	2	3
Aantal thuiszitters, langer dan zes maanden.	0	3	0	0	2	0	0
Schorsingen en verwijderingen							
Schorsingen (art.11 sub c)	2	2	0	5	27	0	6
Verwijderingen, na 8 wk inspanningsverplichting school	0	0	0	0	0	0	0
Meldingen door leerplichtambtenaar							
a. Verwijsindex	0	0	0	0	11	0	28
b. Zorgmeldingen	0	1	0	3	1	0	0
c. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	0	0	0	0	0	0	0
Preventieve acties							
Meldingen/bemiddelingen/interventies	2	119	0	34	99	0	0

middelbaar beroepsonderwijs

	ACHTKARPELEN	HEERENVEEN	OOSTSTELLINGWERF	OPSTERLAND	SMALLINGERLAND	TYTSJERKSTERADIJEL	WESTSTELLINGWERF
Totaal inschreven leerlingen	803	1.360	644	900	1643	849	734
Vervangende leerplicht							
Toepassing artikel 3a (14 jarigen)	0	0	0	0	0	0	0
artikel 3b (laatste schooljaar = 12e schooljaar)	0	0	0	0	0	0	0
Vrijstellingen van inschrijvingsplicht							
art.5 sub a (ongeschiktheid)	1	0	0	0	0	0	0
art.5 sub b (richtingsbedenkingen)	0	0	0	0	0	0	0
art.5 sub c (schoolbezoek buitenland)	0	0	0	0	0	0	0
art. 15 (bijzondere vrijstelling kwalificatieplichtigen)	0	0	0	0	1	0	0
art. 5a (trekkend bestaan)	0	0	0	0	0	0	0
Vrijstellingen van geregeld schoolbezoek							
art. 11 sub g (andere gewichtige omstandigh. >10 dgn)	0	0	0	0	0	0	1
Ongeoorloofd absoluut verzuim							
Totaal aantal leerlingen	1	2	1	1	6	2	2
Aantal weer ingeschreven	1	1	0	0	4	2	0
Ongeoorloofd relatief verzuim							
Wettelijk verzuim	26	69	17	10	53	25	17
Luxe verzuim	0	2	0	0	0	0	0
Signaal verzuim	5	11	5	5	22	6	6
Beginnend verzuim	2	4	3	1	14	1	0
18+ verzuim	68	135	38	48	167	86	82
Proces-verbaal / Haltverwijzing							
Proces-verbaal vanwege absoluut verzuim	0	0	0	0	0	0	0
Proces-verbaal vanwege relatief verzuim	0	0	0	0	0	0	0
Proces-verbaal vanwege relatief luxe verzuim	0	0	0	0	0	0	0
Halt	0	0	0	0	0	0	0
Typeringen relatief verzuimders							
1 = Incidentele spijbelaars	71	158	45	52	177	85	82
2 = Loopbaantwijfelaars	13	7	6	3	12	14	1
3 = Niet-kunners	2	2	0	0	2	2	0
4 = Opstappers	4	4	1	1	2	3	5
5 = Overbelasten	14	57	13	8	63	14	18
Thuiszitters							
(a) Aantal per 1 september 2015	2	1	0	0	0	0	2
(b) dat er dit schooljaar is bijgekomen	1	5	1	0	1	0	1
(c) waarvan het probleem in de loop van dit schooljaar is opgelost/18 jaar is geworden	3	5	1	0	1	0	2
Actueel aantal thuiszitters (a)+(b)-(c)=	0	1	0	0	0	0	1
Aantal thuiszitters, langer dan zes maanden.	1	2	0	0	0	0	1
Schorsingen en verwijderingen							
Schorsingen (art.11 sub c)	0	0	0	0	0	0	0
Verwijderingen, na 8 wk inspanningsverplichting school	0	0	0	0	0	0	0
Meldingen door leerplichtambtenaar							
a. Verwijsindex	1	3	0	0	0	0	1
b. Zorgmeldingen	0	1	0	0	0	0	0
c. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	0	0	0	0	0	0	0
Preventieve acties							
Meldingen/bemiddelingen/interventies	3	30	3	7	14	6	5

verzuim per mbo-instelling

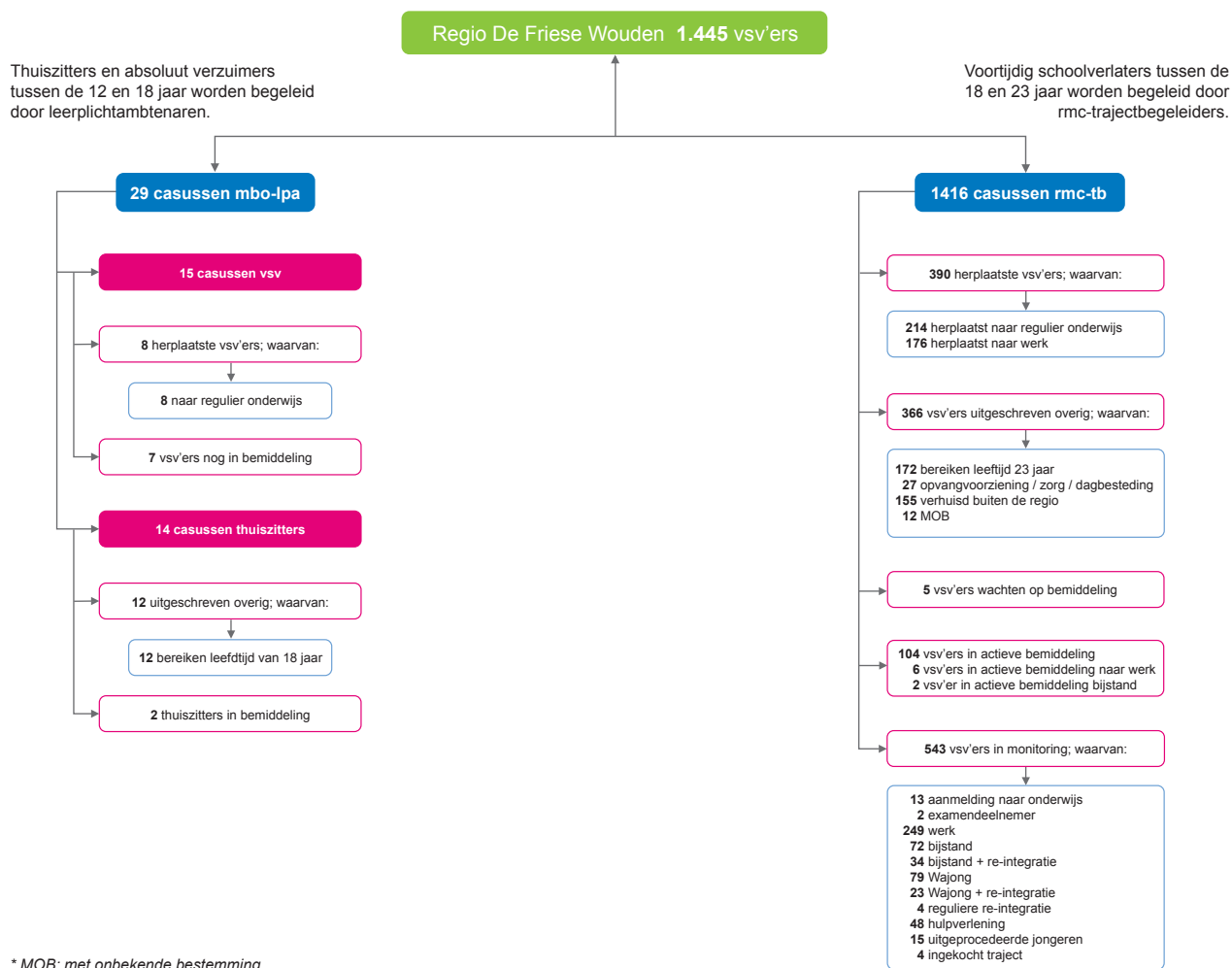
	12VI Nordwin College	08PG Friese Poort	25LG Friesland College	25PJ Deltion College	25PW Drenthe College	02PN Cibab	23YU Nova College	25LW ROC Noorder- poort	25LU Alfa college	BUITEN DE REGIO
Vervangende leerplicht										
Toepassing artikel 3a (14 jarigen)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toepassing artikel 3b (laatste schooljaar = 12e schooljaar)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vrijstellingen van inschrijvingsplicht										
art.5 sub a (ongeschiktheid)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
art.5 sub b (richtingsbedenkingen)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
art.5 sub c (schoolbezoek buitenland)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
art. 15 (bijzondere vrijstelling kwalificatieplichtigen)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
art. 5a (trekkend bestaan)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vrijstellingen van geregeld schoolbezoek										
art. 11 sub g (andere gewichtige omstandigh. >10 dgn)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ongeoorloofd absoluut verzuim										
Totaal aantal leerlingen	0	7	6	0	0	0	0	0	0	1
Aantal absoluut verzuimers dat gedurende dit schooljaar weer is ingeschreven	0	6	1	0	0	0	0	0	0	1
Ongeoorloofd relatief verzuim										
Wettelijk verzuim	0	90	92	15	2	8	1	0	1	8
Luxeverzuim	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Signaal verzuim	2	36	16	0	3	1	1	0	0	1
Beginnend verzuim	0	19	6	0	0	0	0	0	0	0
18+ verzuim	8	309	216	45	2	3	3	5	2	31
Proces-verbaal / Haltverwijzing										
Proces-verbaal vanwege absoluut verzuim	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Proces-verbaal vanwege relatief verzuim	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Proces-verbaal vanwege relatief luxeverzuim	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Halt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Typeringen relatief verzuimers										
1 = Incidentele spijbelaars	4	323	248	51	5	8	2	5	1	23
2 = Loopbaantwijfelaars	0	33	17	1	0	0	1	0	1	3
3 = Niet-kunners	1	4	3	0	0	0	0	0	0	0
4 = Opstappers	0	10	5	1	0	1	0	0	0	3
5 = Overbelasten	6	84	71	7	2	3	2	0	1	11
Thuiszitters										
(a) per 1 september 2015	0	0	4	1	0	0	0	0	0	0
(b) dat er dit schooljaar is bijgekomen	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0
(c) waarvan het probleem in de loop van dit schooljaar is opgelost/18 jaar is geworden	0	0	11	1	0	0	0	0	0	0
Actueel aantal thuiszitters (a)+(b)-(c)=	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Aantal thuiszitters, langer dan zes maanden	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0
Schorsingen en verwijderingen										
Schorsingen (art.11 sub c)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verwijderingen, na 8 wk inspanningsverplichting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Meldingen door leerplichtambtenaar										
a. Verwijsindex	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0
b. Zorgmeldingen	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
c. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Preventieve acties										
Meldingen/bemiddelingen/interventies	3	29	20	0	1	0	2	0	0	13

6.2 Overzichten voortijdig schoolverlaters RMC-functie

Overzichten van de voortijdig schoolverlaters die door mbo-leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders van de rmc-functie zijn opgepakt.

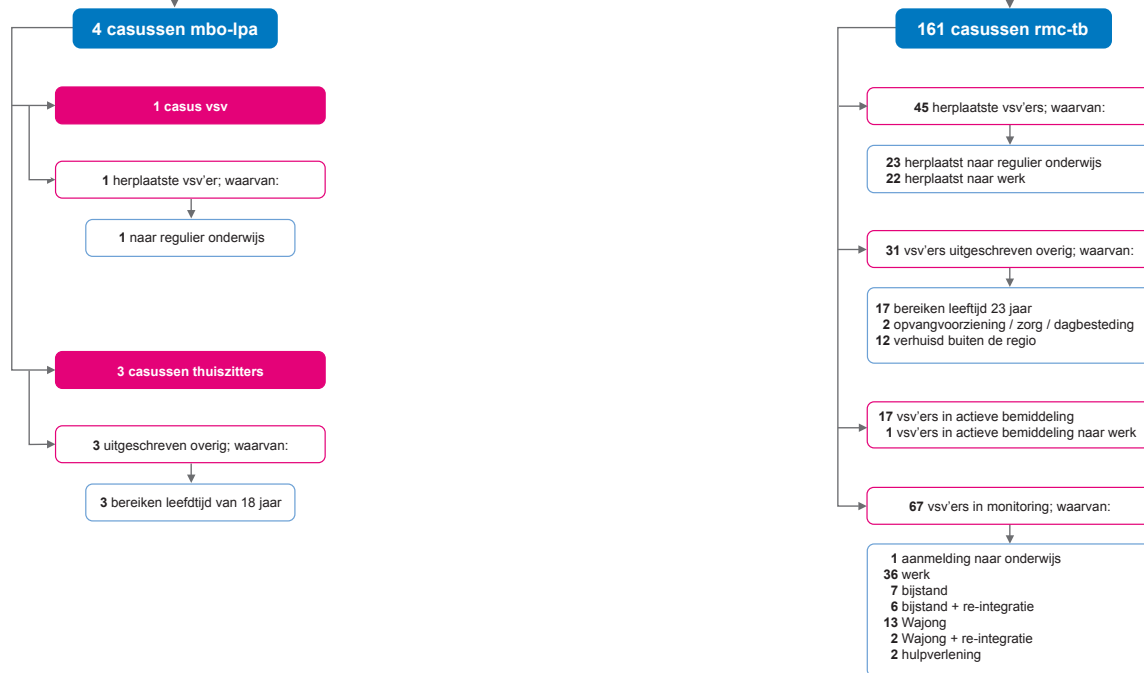
Het werkelijke aantal voortijdig schoolverlaters ligt hoger, aangezien daar ook de thuiszitters en absoluut verzuimers tussen de 12 en 18 jaar van het vo en vso toe worden gerekend. Deze worden opgepakt door de leerplichtambtenaren en zijn terug te vinden in de overzichten van 6.1.

Gemeente Achtkarspelen 165 vsv'ers

Thuiszitters en absoluut verzuimers tussen de 12 en 18 jaar worden begeleid door leerplichtambtenaren.

Voortijdig schoolverlaters tussen de 18 en 23 jaar worden begeleid door rmc-trajectbegeleiders.

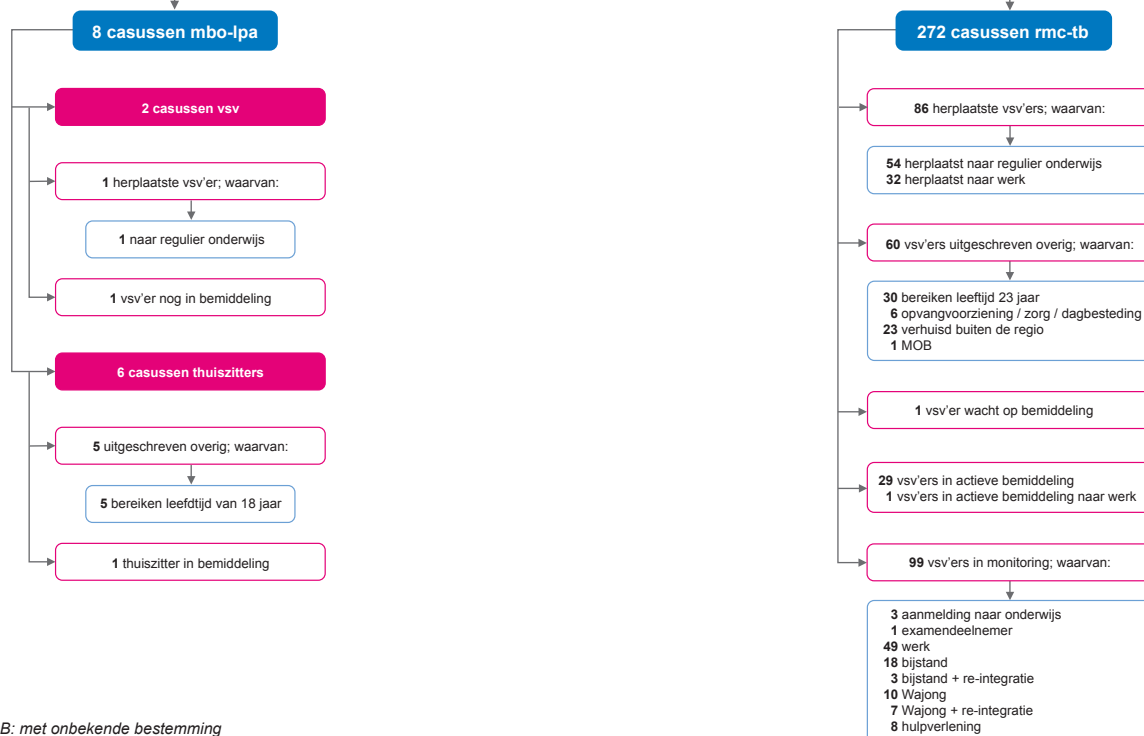

* MOB: met onbekende bestemming

Gemeente Heerenveen 280 vsv'ers

Thuiszitters en absoluut verzuimers tussen de 12 en 18 jaar worden begeleid door leerplichtambtenaren.

Voortijdig schoolverlaters tussen de 18 en 23 jaar worden begeleid door rmc-trajectbegeleiders.

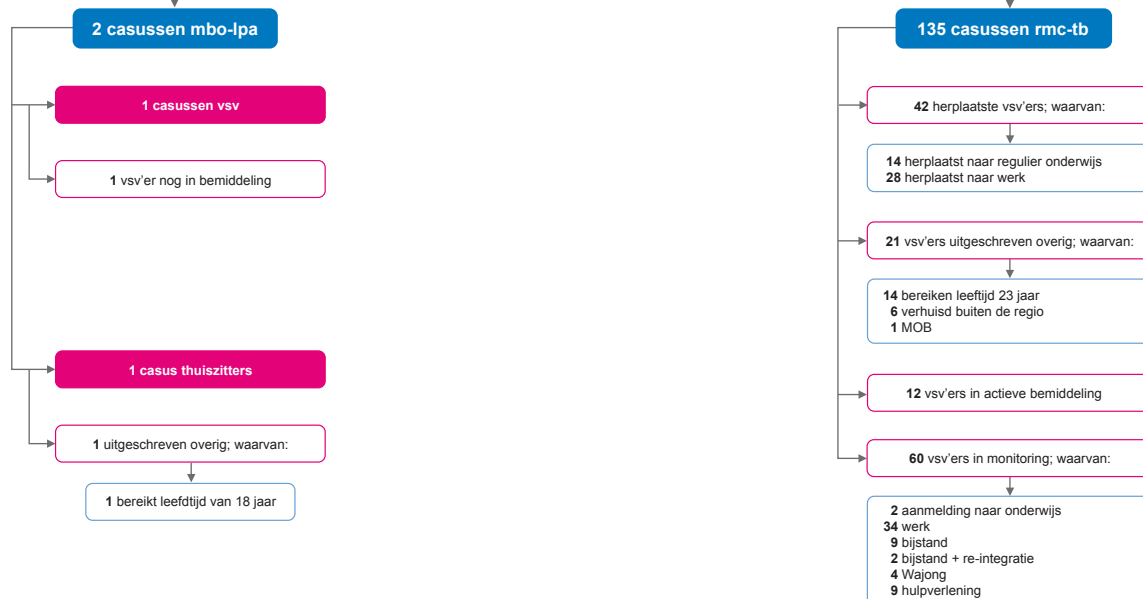

* MOB: met onbekende bestemming

Gemeente Ooststellingwerf 137 vsv'ers

Thuiszitters en absoluut verzuimers tussen de 12 en 18 jaar worden begeleid door leerplichtambtenaren.

Voortijdig schoolverlaters tussen de 18 en 23 jaar worden begeleid door rmc-trajectbegeleiders.

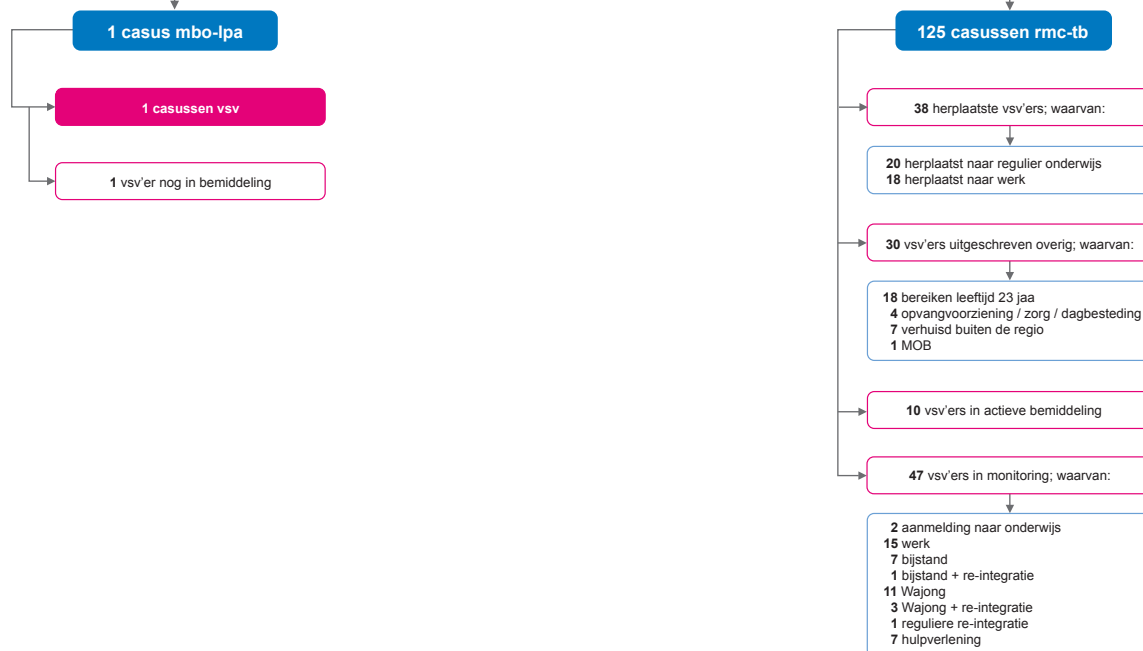

* MOB: met onbekende bestemming

Gemeente Opsterland 126 vsv'ers

Thuiszitters en absoluut verzuimers tussen de 12 en 18 jaar worden begeleid door leerplichtambtenaren.

Voortijdig schoolverlaters tussen de 18 en 23 jaar worden begeleid door rmc-trajectbegeleiders.

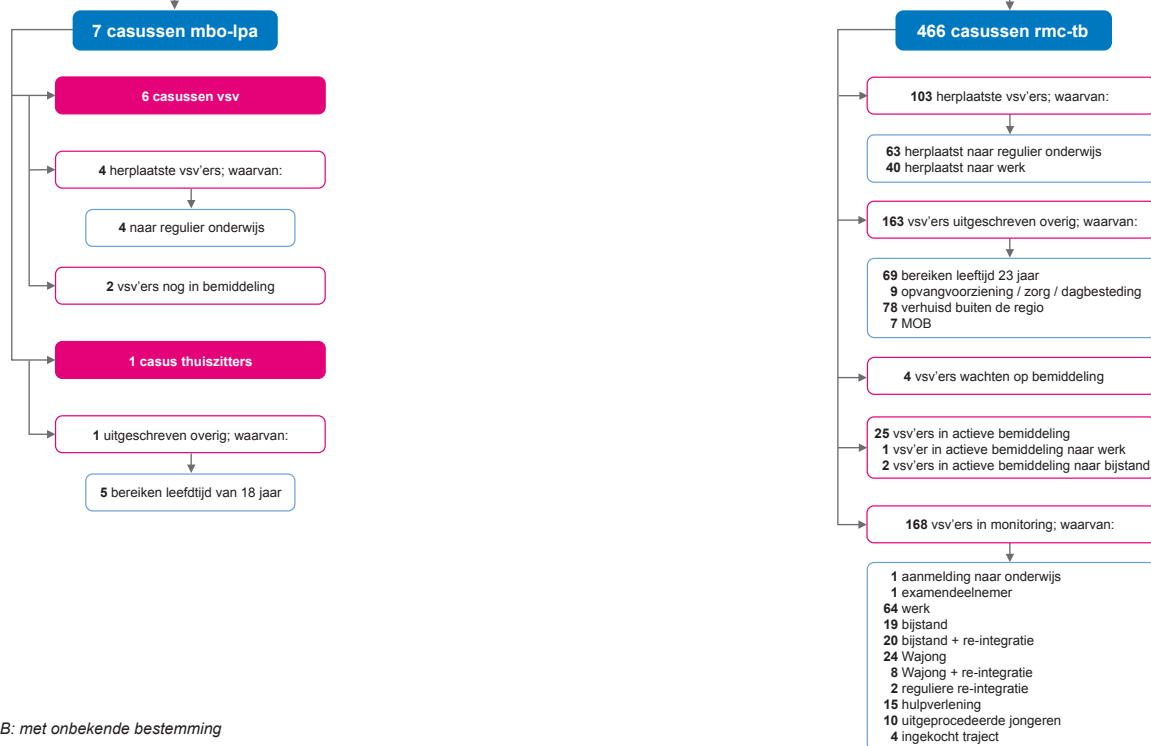
* MOB: met onbekende bestemming

Gemeente Smallerland 473 vsv'ers

Thuiszitters en absoluut verzuimers tussen de 12 en 18 jaar worden begeleid door leerplichtambtenaren.

Voortijdig schoolverlaters tussen de 18 en 23 jaar worden begeleid door rmc-trajectbegeleiders.

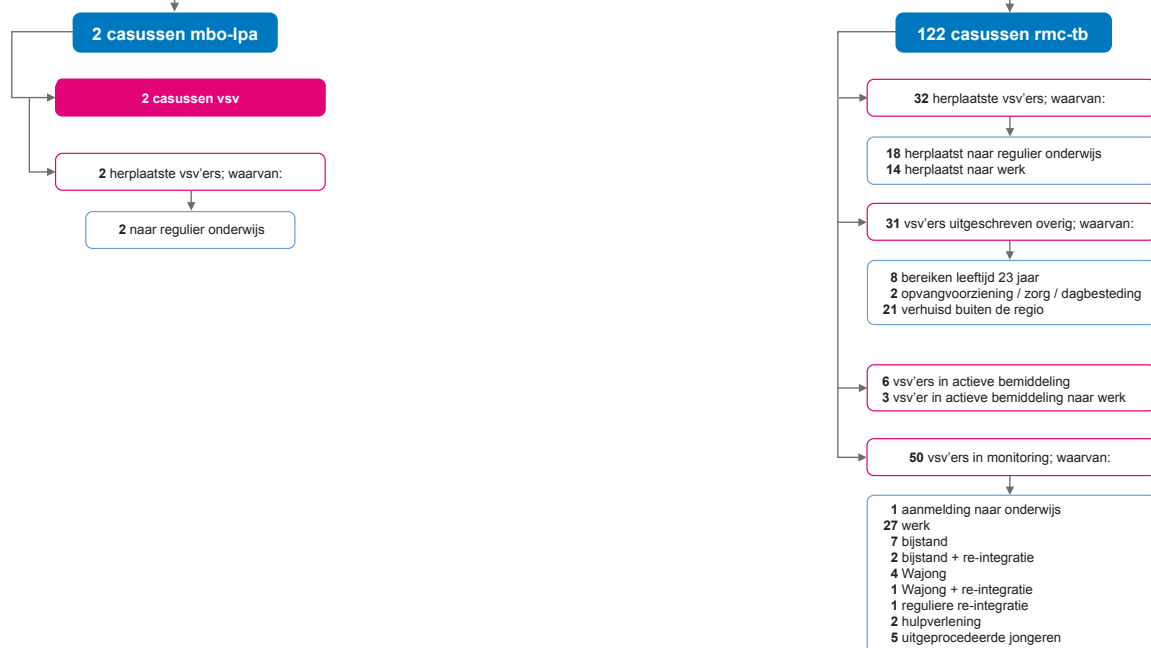

* MOB: met onbekende bestemming

Gemeente Tytsjerksteradiel 124 vsv'ers

Thuiszitters en absoluut verzuimers tussen de 12 en 18 jaar worden begeleid door leerplichtambtenaren.

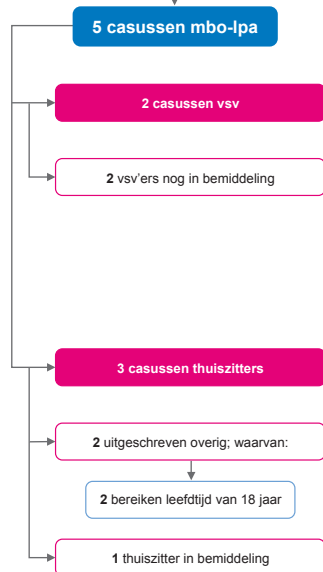
Voortijdig schoolverlaters tussen de 18 en 23 jaar worden begeleid door rmc-trajectbegeleiders.

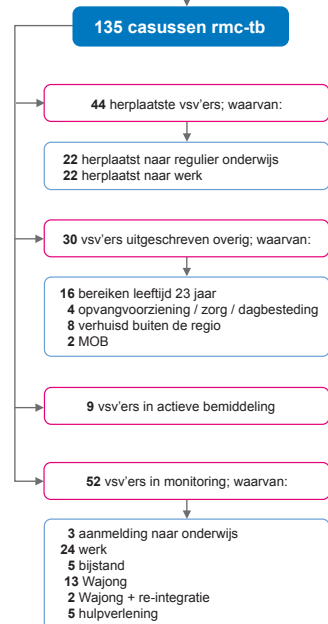
* MOB: met onbekende bestemming

Gemeente Weststellingwerf 140 vsv'ers

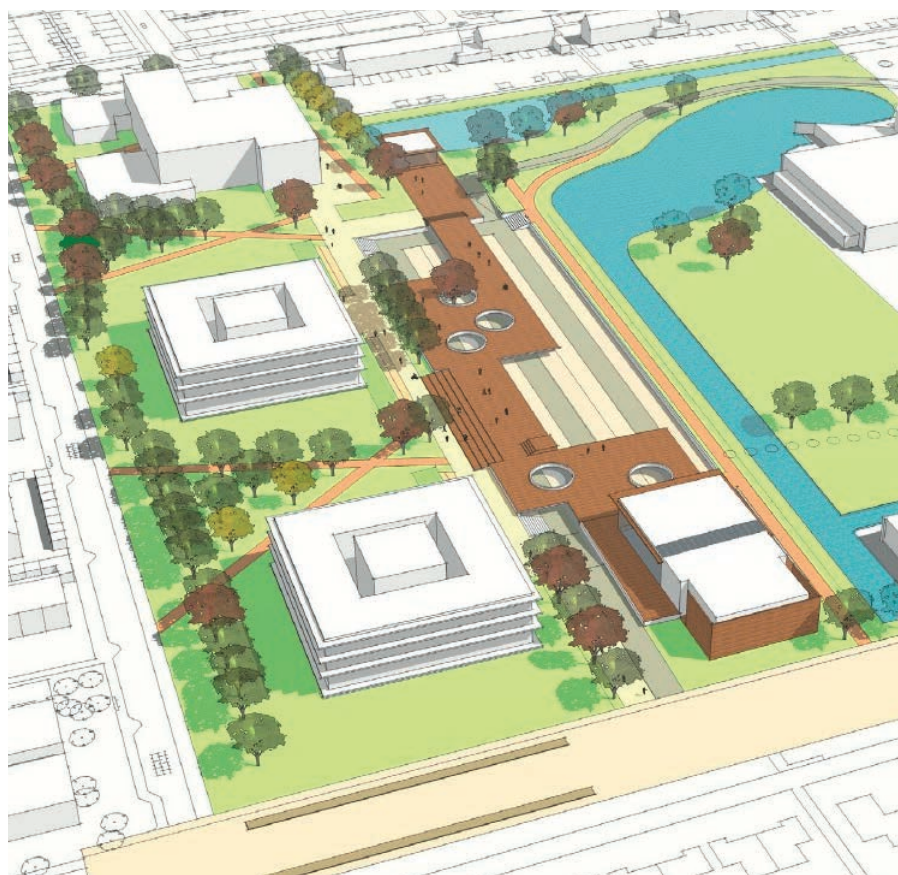
Thuiszitters en absoluut verzuimers tussen de 12 en 18 jaar worden begeleid door leerplichtambtenaren.

Voortijdig schoolverlaters tussen de 18 en 23 jaar worden begeleid door rmc-trajectbegeleiders.

* MOB: met onbekende bestemming

COLOFON

VORMGEVING:
Fenna Houwen
ILLUSTRATIES:
Bas Kohler
FOTO'S:
Agnes Terugulwa en eigen medewerkers

